
MERSİN-ADANA-GAZİANTEP YÜKSEK STANDARTLI DEMİRYOLU PROJESİ

PAYDAŞ KATILIM PLANI

AĞUSTOS 2023

ANKARA

MERSİN-ADANA-GAZİANTEP YÜKSEK STANDARTLI DEMİRYOLU PROJESİ

PAYDAŞ KATILIM PLANI

versiyon	Revizyon	Tarih	Hazırlayan	Kalite Yönetim Sorumlusu	Kontrol Eden				Onaylayan
Taslak	A.0	Kasım 2021	Özlem Ersavaş Sosyolog	Esra Okumuşoğlu Jeoloji Mühendisi Kalite Güvence/Kalite Kontrol Müdürü	Günel Özenirler Çevre Mühendisi	Deniz Kozaklı Sosyal Etki Uzmanı	Şeyma Geyik Sosyolog		D. Emre Kaya Çevre Mühendisi
	A.1	Kasım 2021	Özlem Ersavaş Sosyolog	Esra Okumuşoğlu Jeoloji Mühendisi Kalite Güvence/Kalite Kontrol Müdürü	Günel Özenirler Çevre Mühendisi	Deniz Kozaklı Sosyal Etki Uzmanı	Şeyma Geyik Sosyolog		D. Emre Kaya Çevre Mühendisi
	A.2	Kasım 2021	Özlem Ersavaş Sosyolog	Esra Okumuşoğlu Jeoloji Mühendisi Kalite Güvence/Kalite Kontrol Müdürü	Günel Özenirler Çevre Mühendisi	Deniz Kozaklı Sosyal Etki Uzmanı	Şeyma Geyik Sosyolog	Katinka Van Cranenburg Sosyal Uzman	D. Emre Kaya Çevre Mühendisi
Son Taslak	B.0	Kasım 2021	Özlem Ersavaş Sosyolog	Esra Okumuşoğlu Jeoloji Mühendisi Kalite Güvence/Kalite Kontrol Müdürü	Günel Özenirler Çevre Mühendisi	Deniz Kozaklı Sosyal Etki Uzmanı	Şeyma Geyik Sosyolog	-	D. Emre Kaya Çevre Mühendisi
Güncelleme	C.1	Ağustos 2023	Özgür Kalafat Sosyal Uyum Şefi	-	Engin Gürpınar REC Alt Yapı Grubu İSG-Ç Koordinatörü				Hüseyin Özgür Şahintaş Proje Müdürü

REVİZYON KODLARI: A: TASLAK, B: SON TASLAK, C: SON

PROJE NO: 21 / 024

AĞUSTOS 2023

MÜŞTERİ

REC Uluslararası İnşaat Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Portakal Çiçeği Sok. No. 33 Yukarı Ayrancı
ÇANKAYA / ANKARA
☎: +90 (312) 441 31 41
☎: +90 (312) 442 59 48

DANIŞMAN:

Tepe Prime İş Ve Yaşam Merkezi
Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar
Bulvarı No: 266 B Blok Kat: 2 Daire: 38
Çankaya - Ankara / Türkiye
☎: +90 (312) 295 62 48
☎: +90 (312) 295 62 00

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
<i>İçindekiler</i>	<i>i</i>
<i>Tablo Listesi</i>	<i>ii</i>
<i>Şekiller Listesi</i>	<i>ii</i>
1. GİRİŞ	1
1.1. PROJENİN KAPSAMI	1
1.2. PROJENİN AMACI	2
1.3. FAALİYET BİLGİLERİ	3
1.4. PROJE ALANI VE ÇEVRESİ	3
1.5. SANAYİ VE TİCARİ ALANLAR	4
2. YASAL ÇERÇEVE	5
2.1. ULUSAL MEVZUAT	5
2.2. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI	5
2.3. ULUSLARARASI STANDARTLAR	7
2.4. COVID-19 SÜRECİNDE PAYDAŞLARIN KATILIMI	9
2.5. COVID-19 SALGININA KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER	10
3. ROLLER VE SORUMLULUKLAR	12
4. PAYDAŞ KATILIMI	14
4.1. YAKLAŞIM	14
4.2. PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ	15
5. PAYDAŞLAR	18
5.1. DIŞ PAYDAŞLAR	18
5.2. İÇ PAYDAŞLAR	23
5.3. KİLİT PAYDAŞLAR	25
6. İLETİŞİM VE BİLGİLENDİRME KANALLARININ BELİRLENMESİ	26
6.1. PAYDAŞ KATILIMI İÇİN ARAÇLAR VE YÖNTEMLER	26
7. ÖN ÇALIŞMALAR	29
7.1. HALKIN KATILIMI TOPLANTILARI	29
7.2. PAYDAŞ GÖRÜŞMELERİNİN BULGULARI VE SONUÇLARI	29
7.1.1 Kurumlarla İstişare	29
7.1.2 Muhtarlarla İstişare	33
7.1.3 Odak Grup Tartışmaları ve Derinlemesine Görüşmeler	39
8. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI	42
8.1. HASSAS GRUPLARIN KATILIMI	42
8.2. POLİTİKA	43
8.3. PAYDAŞ KATILIMI EYLEM PLANI	44
9. ŞİKAYET MEKANİZMASI	55
9.1. PROSEDÜR	55
9.2. ŞİKAYET GİDERME MEKANİZMASININ ENTEGRASYONU	56
9.3. İÇ (ÇALIŞAN) ŞİKAYET YÖNETİM SÜRECİ	56
9.4. DIŞ ŞİKAYET YÖNETİM SÜRECİ	57
9.5. CİNSEL TACİZ, CİNSİYETE DAYALI ŞİDDET, İNSAN TİCARETİ, ÇOCUK İŞÇİLİĞİ OLAYLARI GİBİ İNSAN HAKLARI ETKİLERİ İÇİN ANONİM MEKANİZMA	58
9.6. İLETİŞİM BİLGİLERİ	59
9.7. AKIŞ ŞEMASI	59
10. ŞİKAYET FORMU	63
10.1. ŞİKAYET KAYIT BELGESİ	63
10.2. ŞİKAYET SONLANDIRMA FORMU	64
11. GÖREV, SORUMLULUK VE EĞİTİM	66
12. PLAN GELİŞTİRME, İZLEME, RAPORLAMA VE KAYITLAR	67

TABLO LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1-1. Demiryolu Hattı Boyunca Çevredeki Şehirler ve İlçeler	3
Tablo 3-1. Roller ve Sorumluluklar	12
Tablo 4-1. Paydaşlar Tarafından Beklenen Etkileşim Düzeyleri	17
Tablo 5-1. Proje Alanı Çevresindeki Yerel Topluluklar	18
Tablo 5-2. Kamu Kurum ve Kuruluşları	22
Tablo 5-3. Tahmini Proje Personeli Sayısı	24
Tablo 6-1. İletişim ve Bilgilendirme Kanallarının Belirlenmesi	28
Tablo 7-1. Yapılmış Halkın Katılım Toplantıları	29
Tablo 7-2. Kurum Görüşmeleri Sonuçlarının İllere Göre Dağılımı	29
Tablo 7-3. Kurumlarla Yapılan Görüşmeler ve Görüşme Sonuçları	30
Tablo 7-4. Muhtar Görüşme Sonuçlarının İllere Göre Dağılımı	34
Tablo 7-5. Tamamlanan Muhtar Görüşmeleri ve Görüşme Sonuçları	34
Tablo 7-6. Odak Grup Görüşmeleri ve Derinlemesine Görüşmelerin Genel Sonuçları	39
Tablo 8-1. Paydaş Katılımı Eylem Planı	44
Tablo 9-1. İlkeler ve Standartlar	61

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4-1. Etkileşim Durumuna Göre Paydaşın Belirlenmesi	16
Şekil 5-1. Projenin Kilit Paydaşları	25
Şekil 9-1. Şikayet Giderme Mekanizması İş Akış Şeması	60
Şekil 9-2. Şikayet Giderme Mekanizması Sürecinin Son Tarihi	61

KISALTMALAR

- PKP: Paydaş Katılım Planı
- ŞMP: Şikâyet Mekanizması Prosedürü
- ÇSYB: Çevresel ve Sosyal Yönetim Birimi
- ÇSYB: Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
- IFC: International Finance Corporation (Uluslararası Finans Kurumu)
- ÇSED: Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
- STK: Sivil Toplum Kuruluşu
- PEK: Projeden Etkilenen Kişiler
- HİU: Halkla İlişkiler Uzmanı
- PUB: Proje Uygulama Birimi
- YYEP: Yeniden Yerleşim Eylem Planı

1. GİRİŞ

Sağlıklı, kapsayıcı, güvene dayalı ve şeffaf paydaş katılımı, projelerin sosyal ve çevresel etkilerinin başarılı bir şekilde yönetilmesinde kilit rol oynar. Bu nedenle, projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen, projeyi etkileyebilecek ve/veya proje sonuçlarıyla ilgilenen tüm paydaşların katılımını sağlamak için işlevsel bir Paydaş Katılım Planı geliştirilmeli ve etkin bir şekilde uygulanmalıdır.

ÇSED sürecinin bir parçası olarak Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi Paydaş Katılım Planı (PKP).

PKP, Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi'nin uygulanması sırasında dış paydaşlarla etkileşim sürecinin Türk ulusal yasaları/yönetmelikleri ve Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Sosyal ve Çevresel Sürdürülebilirlik Performans Standartları gerekliliklerine uygun olmasını sağlamak için geliştirilecektir. IFC Performans Standardı 1'de açıklandığı gibi, PKP'nin amacı, dış paydaşlarla olumlu ilişkiler kurmak ve sürdürmek ve projenin ömrü boyunca iç paydaşlarla güvene dayalı iletişim ve ilişki sağlamaktır. Bu amaca uygun olarak, PKP, IFC Performans Standartlarına (PS'ler) uygun olarak çevre, sosyal ve cinsiyet katılımı konusunda özel katılım ve farkındalık yaratma göz önünde bulundurularak Proje paydaşlarını, hedef grupları ve her grup için gerekli özel katılım faaliyetlerini tanımlar,

PKP ayrıca, topluluk üyeleri ve diğer paydaşların Proje ile ilgili her türlü endişe ve sorunlarını dile getirebilecekleri bir şikâyet giderme mekanizması da içermektedir. Paydaş katılımının en önemli araçlarından biri olan Şikâyet Giderme Mekanizması Prosedürü (ŞGM) de PKP kapsamında geliştirilmiştir.

Paydaş katılımı devam eden bir süreçtir ve PKP, Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi uygulamasının tüm aşamaları boyunca düzenli olarak izlenecek ve güncellenecektir.

1.1. Projenin Kapsamı

Paydaş Katılım Planı, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı'nın bir bileşeni olarak paydaş gruplarının tanımlanması, projenin özelliklerine ve ihtiyaçlarına en uygun ve etkin yöntem ve yaklaşımın belirlenmesi amacıyla hazırlanmış olup, bu planlarla birlikte diğer yönetim planlarıyla örtüşen bir yapıdadır.

PKP'nin amaçları;

- Yasal çerçevenin belirlenmesi,
- Paydaşların belirlenmesi,
- Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesine komşu yerleşim yerlerinin ve alanlarının belirlenmesi,
- Yerel ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarının belirlenmesi,
- Hastanelerin ve acil durum kurumlarının belirlenmesi,
- Kamu kurumlarının belirlenmesi,
- Kamu dışı paydaşların belirlenmesi,
- Diğer kurum, kuruluş ve kişilerin tanımlanması,
- Politikanın Belirlenmesi,
- İnsan Kaynakları Yönetimi,
- Paydaşların faaliyete katılım yaklaşımlarının belirlenmesi
- Paydaşlarla birlikte yürütülebilecek faaliyetlerin belirlenmesi
- Paydaşların bilgilendirilme düzeyinin ve bilgilendirme yöntemlerinin belirlenmesi
- Şikayet mekanizmasının belirlenmesi
- Personel eğitimi ve sorumlulukların görevlendirilmesi
- Kayıt tutma ve raporlama yapısının belirlenmesi

1.2. Projenin Amacı

PKP, Proje Şirketinin tüm paydaşlarla, yani Projeyi etkileyebilecek/etkilenebilecek veya Projeye ilgilenen kişi, kurum ve kuruluşlarla nasıl iletişim kuracağını açıklamak amacıyla geliştirilecektir. PKP'nin temel amacı, istişare ve bilgilendirme için teknik ve kültürel açıdan uygun bir yaklaşım belirlemektir.

Bu nedenle PKP'nin ana hedefleri şunlardır

- Projeden doğrudan/dolaylı olarak etkilenebilecek veya projeyi etkileyebilecek tüm paydaşların belirlenmesi,
- Paydaşlara zamanında, ilgili, erişilebilir ve kolay anlaşılır bilgileri teknik olmayan uygun bir formatta sağlamak,
- Projeden etkilenen kadın ve erkek, yaşlı ve genç, hassas ve dezavantajlı tüm grupların projenin ilk aşamalarından itibaren proje yaşam döngüsü boyunca anlamlı bir katılıma dahil edilmesini sağlamak,
- Güçlü proje topluluğu ilişkilerini teşvik etmek,
- Paydaş istişareleri için prosedür ve metodolojilerin belirlenmesi,
- Açık diyalog yoluyla Proje ve paydaşlar arasında ilişkiler kurmak ve sürdürmek,

- Tüm paydaşların görüşlerini ve endişelerini ifade etmeleri için fırsat sağlamak,
- Tüm paydaşlarla teknik ve kültürel açıdan uygun bir katılım yaklaşımı sağlamak,
- Tüm paydaşlar için bir şikayet mekanizması oluşturmak.

1.3. Faaliyet Bilgileri

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) ile Rönesans Holding bünyesindeki REC Uluslararası İnşaat Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş. (raporun devamında Rönesans Holding, Rönesans olarak anılacaktır) arasında Yüksek Standartlı Demiryolu Hattı Yapımı ve Elektromekanik Sistemlerin Kurulumu Projesi kapsamında imzalanan sözleşme ile Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi'nin Çevresel ve Sosyal Değerlendirmesi için Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır.

Bu kapsamda, Mersin ve Adana arasında mevcut demiryoluna ek olarak iki (2) yeni demiryolu inşa edilecektir. Hattın devamında ise mevcut hat Yüksek Standartlı Demiryolu Hattı ile uzatılacaktır. Rönesans tarafından gerçekleştirilecek çalışmaların detaylı açıklaması proje tanımı bölümünde verilmiştir.

1.4. Proje Alanı ve Çevresi

Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi, Mersin-Adana-Gaziantep illeri arasında olup Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep (Başpınar) üzerinden geçmektedir. Güzergah sırasıyla Mersin-Adana-Toprakkale-Bahçe-Nurdağ-Başpınar olarak ilerlemektedir. Proje için belirlenen güzergâh alternatifleri, Proje için hazırlanan Proje Bileşenleri'nin Teknik Olmayan Özet 6. bölümünde belirtilmiştir.

Tablo 1-1. Demiryolu Hattı Boyunca Çevredeki Şehirler ve İlçeler

Şehir	İlçe
Mersin	Akdeniz
	Tarsus
	Toroslar
Adana	Seyhan
	Yüreğir
	Sarıçam
	Ceyhan
Osmaniye	Toprakkale
	Center
	Düziçi
	Bahçe
Gaziantep	Nurdağ
	Pazarcık
	Şehitkamil

1.5. Sanayi ve Ticari Alanlar

Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi Mersin-Adana-Gaziantep illeri arasında olup Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep (Başpınar) üzerinden geçmektedir. Demiryolu hattı boyunca özellikle Mersin ilinde çok sayıda sanayi ve ticaret alanı bulunmaktadır.

2. YASAL ÇERÇEVE

Paydaş Katılım Planı (PKP), paydaşların proje yönetim sürecine sürekli ve yapıcı bir şekilde nasıl dahil edileceği konusunda Proje Yönetimi Departmanına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda hem ulusal hem de uluslararası yasal çerçeve bağlayıcı bir güce sahiptir.

2.1. Ulusal Mevzuat

Türkiye'nin AB'ye uyum süreci nedeniyle Türk çevre mevzuatı AB Mevzuatı ile paraleldir. Bu Projenin çevresel etkilerine ilişkin temel mevzuat 2872 sayılı Çevre Kanunu'dur (11.08.1983 tarihli ve 18132 sayılı Resmi Gazete). Öte yandan, ÇED ilke ve prosedürleri Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nde (son versiyon: 25.11.2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmi Gazete) detaylandırılmıştır.

2.2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasası", Proje için paydaş katılımı ve istişare ile ilgili ana belgedir. Anayasa'nın paydaş katılımı ile ilgili temel maddeleri aşağıda listelenmiştir:

Madde 25: Düşünce ve Kanaat Hürriyeti - Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

Madde 26: Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti – Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar.

Madde 56: A. Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması – Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Madde 63: Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması – Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

Madde 74: Dilekçe hakkı – Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

4721 SAYILI MEDENİ KANUN

Taşınmaz mülkiyet hakları ve kısıtlamaları Medeni Kanun'un (08.12.2001 tarih ve 24607 sayılı Resmi Gazete) ilgili bölümünde tanımlanmıştır. Medeni Kanun hükümleri Projenin tüm aşamalarında dikkate alınacak ve yerine getirilecektir.

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (24.10.2003 tarihli ve 25269 sayılı Resmi Gazete), halkın projelerin ilerleyişi ve uygulanması hakkında bilgi alma ve şikayette bulunma hakkına sahip olduğunu belirtmektedir. Kanun, kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetleri ile ilgilidir. Halkın talep edilen bilgi ya da belgeye 15-30 iş günü içerisinde erişiminin sağlanması ya da reddedilmesi gerekmektedir. Kanun ayrıca erişimin reddedilmesi durumunda kamunun şikayet prosedürlerini de içermektedir. Bilgi edinme hakkı, demokratik ve şeffaf bir yönetimin gereklilikleri olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerini kapsamaktadır.

3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN

Türk vatandaşları, kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, söz konusu Kanunun 3 üncü maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisine ve ilgili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptir (01.11.1984 tarih ve 3071 sayılı Resmi Gazete). Yerleşik yabancılar, karşılıklılık ilkesi gözetilerek ve dilekçelerini Türkçe düzenleyerek bu hakka sahiptirler.

2942 SAYILI KAMULAŞTIRMA KANUNU

Kamulaştırma işleminin idari eylemi, amacı, yetkisi, prosedürü, nedeni ve eylemin konusuna göre söz konusu Kanun (08.11.1983 tarihli ve 18215 sayılı Resmi Gazete) doğrultusunda yapılır.

29186 SAYILI ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ (ÇED YÖNETMELİĞİ)

Yönetmelik 2014 yılında yürürlüğe girmiş, 2016, 2017 ve 2019 yıllarında değişikliğe uğramıştır. Yönetmelik, Türkiye'de ÇED'in usul ve esaslarını ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ÇED projelerinin statüsü hakkında karar verme veya bu kararı yerel makamlara devretme yetkisini belirlemektedir. Yönetmelik ayrıca ÇED raporları, ÇED prosedürleri ve süreçleri, izleme ve denetim rejimleri ile etkin ÇED ve çevre yönetimi prosedürleri konularına ilişkin hükümleri de kapsıyor.

2.3. Uluslararası Standartlar

Ekvator Prensiplerine dayalı Performans Standartları, proje faaliyetinin her aşamasında Tarafları bilgilendirmek ve sürece aktif katılımlarını sağlamak için etkin bir politika izler. Kamuoyunun bilgilendirilmesinde açık, belirgin ve doğru bilgilerin uygun zamanda ilgili kişilerle paylaşılması esastır.

Projenin yatırım ömrü boyunca karşılaması gereken Performans Standartları. Çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri yönetmek ve böylece kalkınma fırsatlarını geliştirmek için Proje, PS'leri takip edecektir. Bunlar;

- Paydaşların belirlenmesi,
- Paydaşların projenin olası etkileri hakkında bilgilendirilmesi,
- Paydaşların sürece etkin katılımının sağlanması,
- Hassas durumdaki kişileri kapsayan bir eylem planı oluşturulması,
- Bilgi alışverişi ve katılımın sürekliliği için bir şikayet mekanizması kurulması,
- Şikâyet mekanizmasının sürekliliğini sağlayacak takip, izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Olası olumsuz etkilerin önceden tespit edilmesi ve yönetilmesi,
- Öngörülemeyen durumlar için şikayet mekanizmasının aktif tutulması,
- Raporlamanın belirli bir sıklıkta ve sürekli bir şekilde yapılması.

PKP ile ilgili olarak IFC Sürdürülebilirlik Çerçevesi: Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Politika ve Performans Standartları izlenmektedir. Bu çerçeve, yatırımcıların paydaşlarıyla, özellikle de yerel olarak etkilenen topluluklarla zaman içinde yapıcı bir ilişki kurmasına ve sürdürmesine yardımcı olacak paydaş katılımına yönelik sistematik bir yaklaşımın ana hatlarını çizmektedir.

IFC Performans Standardı 1 - Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi'nde belirtildiği gibi, paydaş katılımı, bir projenin çevresel ve sosyal etkilerinin başarılı bir şekilde yönetilmesinde güçlü ve yapıcı ilişkiler kurmanın temelidir.

Paydaş katılımı için aşağıdaki gereklilikler IFC Performans Standardı 1'de belirtilmiştir:

"Performans Standardı 1, projelerin çevresel ve sosyal etkilerini, risklerini ve fırsatlarını belirlemek için kapsamlı bir değerlendirme oluşturmak, (ii) projeye ilgili bilgileri kamuoyuna duyurarak ve yerel toplulukları doğrudan etkileyen konularda onlara danışarak etkin bir şekilde katılım sağlamak, (iii) müşterinin çevresel ve sosyal performansını yönetmenin önemini ortaya koymak anlamına gelir".

- IFC standartlarına göre paydaş katılımı, Proje Sahibinin paydaşlarla güçlü, yapıcı ve hassas ilişkiler kurması için temel sağlar.
- Paydaş katılım süreci, arazi edinimi, ekonomik ve fiziksel yer değiştirme gibi proje yaşam döngüsünün en erken aşamasında başlatılmalı ve proje ömrü boyunca devam etmelidir.
- Etkili bir paydaş katılım mekanizması, etkilenen toplulukların ve diğer ilgili kişi ve kuruluşların tam olarak bilgilendirilmesini ve sürecin izlenmesine anlamlı bir şekilde katılmasını sağlar.
- Paydaş katılımı, uygun ve sürdürülebilir kaçınma, minimizasyon, etki azaltma ve iyileştirme önlemlerinin belirlenmesini kolaylaştırır.

IFC standartlarına göre, paydaşların katılımı değişen derecelerde sürekli bir süreçtir, paydaş katılımı paydaşların analiz edilmesi ve planlanması, paydaşların bilgilendirilmesi, istişare ve katılımın sağlanması, bir şikayet mekanizmasının oluşturulması ve Etkilenen Topluluklara sürekli raporlama yapılmasından oluşur. Paydaş katılımının şekli, sıklığı ve çaba düzeyi, projenin yarattığı riskler ve olumsuz etkiler ile gelişim aşamasına uygun olmalıdır (IFC, 2012:6).

Bu bağlamda, IFC performans standartlarının gerekliliklerini karşılamak üzere bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi ÇSED Raporu hazırlanmıştır.

Yukarıdaki gerekliliklerin yanı sıra, IFC tarafından Ocak 2012'de yayınlanan Performans Standardı 1 Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi belgesinde, "Etkilenen Toplulukların olduğu yerlerde, müşteri, Etkilenen Toplulukların müşterinin çevresel ve sosyal performansı hakkındaki endişelerini ve şikayetlerini almak ve çözümünü kolaylaştırmak için bir Şikayet Giderme Mekanizması kuracaktır" ifadesi yer almaktadır.

IFC standartlarına göre, Şikayet Giderme Mekanizması, kültürel olarak uygun, erişilebilir, anlaşılabilir ve şeffaf bir danışma süreci kullanarak endişeleri acilen ele almayı amaçlamalıdır. Endişe veya şikayetini dile getiren taraf herhangi bir bedel veya yaptırımla karşılaşmamalıdır. Şikayet mekanizması, yasal veya idari yollara başvurulmasının önünde bir engel olmamalıdır.

¹<https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/2ee7f9f1-77a3-4739-a9a4-146aa04395e6/PS1Turkish2012.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jlApldX>

2.4. Covid-19 Sürecinde Paydaşların Katılımı

Covid-19 tüm dünyada çalışma koşullarını, çalışma kültürünü ve alışkanlıklarını değiştirdi. Paydaş katılım süreçleri de bu durumdan etkilenmiş ve kurumlar paydaş katılım süreçlerini Covid-19 tedbirlerini dikkate alarak revize etmişlerdir.

Projenin paydaş katılımı faaliyetleri hem ulusal düzeyde alınan tedbirlere uygun olarak hem de uluslararası öneri ve güncellemelere göre yürütülecektir.

IFC, COVID-19 koşullarında sağlık açısından güvenli paydaş katılımı faaliyetlerine ilişkin tavsiyelerini 15 Mayıs 2020 tarihinde yayınladı (IFC, 2020). IFC, COVID-19 sürecinde paydaş katılım yöntemlerini ve ilişki biçimlerini de etkileyecek önlemler alınması gerektiğini belirtti.

Belgede, Covid-19 döneminde şirketlerin çalışma ortamını ve iş modelini değiştirdiği belirtildi. Bu nedenle paydaşlar için yeni risk ve fırsatların değerlendirilmesi gerektiği belirtildi. IFC belgesinde ayrıca şirketlerin bu süreçte yapılan değişiklikler, yeni çalışma ortamı ve iş modelleri, stratejik hedefler ve sürdürülebilirlik konularının yönetimi hakkında bilgi vermesi gerektiği belirtildi.

Bu mevcut koşulların gerekliliklerinden yola çıkarak projenin paydaş katılım planı hazırlanırken ve paydaş süreçleri planlanırken IFC'nin "Disclosure and Transparency Framework During COVID-19" (Covid-19 Süreci Bilgilendirme ve Şeffaflık Çerçevesi) ve "Interim Advice for IFC Clients On Safe Stakeholder Engagement In The Context of Covid-19" (Covid-19 Bağlamında Güvenli Paydaş Katılımına Konusunda Tavsiye) dokümanları rehber alınmıştır.

Covid-19 sürecinde güvenli ve etkin paydaş katılımı ve şikâyet yönetiminin geliştirilmesi, proaktif iletişim sürecinin sürdürülmesi ve topluluklara zamanında bilgi sağlanması için dikkate alınması gereken ana unsurlar Covid-19 Bağlamında Güvenli Paydaş Katılımı Konusunda Ara Tavsiye Belgesinde açıklanmıştır. Belgede yer alan unsurlar şöyledir:

- Dış iletişim için net bir protokol tanımlanmalı ve şirketin mevcut protokol ve iletişim acil durum planlamasına göre iletişim noktaları belirlenmeli.
- Herhangi bir paydaş katılım faaliyeti, ulusal ve uluslararası sağlık otoritelerinden tavsiye ve rehberliğin yanı sıra ulusal ve yerel düzenlemelere de uymalı, sağlıkla ilgili tavsiye ve yönergeleri yakından izlenmeli.
- COVID-19 durumunun dinamik doğası göz önüne alındığında, şirketler yaklaşımlarını yeni veya değişen gereksinimlerle başa çıkmak için uyarlayabilmelidir.

- COVID 19 salgını tarafından daha da kötüleştirilebilecek kritik çevresel ve sosyal risklerin belirlenmesi ve bu risklerle başa çıkmak için geliştirilen azaltma önlemlerinin paydaşlara iletilmesi gereklidir.
- COVID-19'dan önce planlanan veya devam eden kritik paydaş katılım faaliyetlerini belirleyin. Planlanan faaliyetlere devam etme veya yenilerini başlatma kararları, potansiyel risklerin tam olarak anlaşılmasına dayalı olarak alınmalıdır.
- Yerel bağlam (kentsel veya kırsal), mevcut durum ve farklı proje faaliyetleri göz önünde bulundurularak şikayet mekanizmasına erişim ve dış iletişim için birden fazla alternatif kanal/ araç tasarlanmalı veya uyarlanmalı. Radyo duyuruları, cep telefonları, duyuru panoları, belirli bilgileri sağlamak ve mevcut çeşitli iletişim kanallarını yaymak için kullanılabilecek yöntemler olarak örnek verilebilir.
- COVID-19' sürecinde iletişim forumları ve araçları olarak kullanılmakta olan yerleşik ulusal / bölgesel / yerel platformlar kullanılabilir.
- Sınırlı bağlantıya ve teknoloji erişimine sahip olan topluluklar veya etkilenen gruplar veya okuryazarlık sorunlarının olduğu durumlarda mevcut kanalları ve sosyal yapıları (örneğin, topluluk liderleri, topluluk temelli kuruluşlar ve kadın kooperatifleri) belirleyin.
- COVID-19 sürecindeki paydaş katılımı için mevcut seçenekleri değerlendirirken hassas, savunmasız, marjinalleştirilmiş grupların katılımını sağlayacak yöntemler geliştirilmelidir. Örneğin, kadınların, engelli kişilerin sınırlı erişime sahip olduğu yerlerde, erişim ve katılımı destekleyen sosyal destek yaklaşımı tasarlanmalı.
- Bağlantı, bilgi teknolojisi okuryazarlığı, uzaklık, gizlilik ihlali, misilleme korkusu, güven sorunları, gözetimle ilgili endişeler ve önerilen alternatiflere güvenme konusundaki isteksizlik gibi önemli mesajların iletilmesindeki operasyonel zorlukların anlaşılması gerekmektedir.
- COVID-19'dan kaynaklı ve değişen koşullara ilişkin geçerli ulusal ve yerel düzenlemeleri yansıtmak için paydaş katılım yaklaşımları gözden geçirilmeli ve düzenlenmelidir. Projenin, katılım sürecinin ve şikayet yönetiminin hedeflerini daha iyi karşılamak için yaklaşımlar uyarlanmalı ve bu değişikliklere uyum göstermek için esneklik korunmalıdır.

2.5. COVID-19 Salgınına Karşı Alınacak Önlemler

COVID-19 pandemisi birçok alanda olduğu gibi Proje bazında da önlemler alınmasını gerektiren ciddi ve sıra dışı bir süreçtir. Proje kapsamında COVID-19 pandemi süreci için Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından belirlenen tedbirler esas alınacaktır. DSÖ tarafından belirlenen ilkeler, Türkiye'de Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından hazırlanan COVID-19 Pandemi Yönetimi ve Çalışma Rehberi 6 Eylül 2021 tarihinde yayımlandı. Alınacak önlemler arasında en önemli maddeler aşağıda sıralanmıştır:

- Kişisel ve çevre temizliğine dikkat edilerek personele tek kullanımlık yüz maskeleri verilmelidir.
- İşyerinde Covid-19 belirtileri gösteren kişiler tespit edilmeli ve izole edilmelidir.
- Hastalığa yakalanan kişilerle teması olanlar izlenmeli ve yakın temaslılar COVID-19 kılavuzuna göre yönlendirilmelidir.
- Ateş, öksürük veya solunum sıkıntısı olan bir çalışan tespit edildiğinde işyeri sağlık birimi ve il/ilçe sağlık müdürlüğü ile iletişime geçilmelidir.
- COVID-19 hakkında bilgilendirici afiş ve broşürler toplu yerlere asılmalıdır.
- Ortak kullanım alanları sık sık havalandırılmalıdır.
- Çalışma alanlarında ve yolcular için tren istasyonlarında birçok yerde çeşitli alanlara ve çalışanların ulaşabileceği her noktaya dezenfektan konulması sağlanmalıdır.
- Tüm personele Covid-19 kapsamında eğitim verilmelidir.
- Sağlık Bakanlığı'nın Covid-19 ile ilgili yayınları takip edilmelidir.
- İnşaat ve işletme döneminde 'Covid-19 Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberi' takip edilmelidir.

Yukarıda açıkça belirtilen Covid 19 önlemleri göz önünde bulundurularak, Sağlık, Emniyet ve Güvenlik Planı (iş sağlığı ve güvenliği (İSG) dahil) yüklenici tarafından inşaat süreci başlamadan önce hazırlanacak ve ilgili plan inşaat aşamasında uygulanacaktır.

3. ROLLER VE SORUMLULUKLAR

Kilit Paydaşların tanımlanmasına ek olarak, PKP'nin ve Şikayet Giderme Mekanizmasının uygulanmasından sorumlu olarak görevlendirilen ana birimlerin ve/veya kişilerin rol ve sorumlulukları da bu başlık altında tanımlanmaktadır.

Projenin temel sorumlulukları paydaş katılım faaliyetlerini koordine etmek ve Proje faaliyetleri sırasında paydaşları desteklemektir. Aşağıdakiler, paydaş katılımı sürecinde Müşterinin temel görevleridir;

- Dış iletişim sistemi; paydaşları projenin ilerleyişi hakkında bilgilendirmek,
- Toplantı; kamuya açıklama veya bilgi verme,
- Kayıt; şikayet ve ihbarları takip etmek,
- İzleme ve Takip; taahhütlerin yerine getirilmesini sağlamak için,
- Sosyal yönetim programları; sosyal faydanın sürdürülebilirliğini sağlamak için,
- Sosyal yatırım programları; Yoksulluk ve Sosyal Etki Analizi'ne özellikle hassas gruplara katkıda bulunmak.

Bu rol ve sorumlulukların yerine getirilmesi için Rönesans Proje Yönetimi altında bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Birimi (ÇSYB) kurulması önerilmektedir. ÇSYB, Projenin sosyal ve çevresel konularının yönetimi için yeni bir birim olarak oluşturulabilir veya Rönesans'ın mevcut organizasyon yapısı altındaki uygun çalışanlar ÇSYP ve PKP'de tanımlanan görevleri yerine getirmekle görevlendirilebilir.

ÇSYB, Proje Yöneticisine rapor verecek ve faaliyetlerini Proje Yöneticisinin yakın gözetimi altında yürütecektir.

Roller ve sorumluluklar ile ÇSYB'nin yapısı aşağıda sunulmuştur.

Tablo 3-1. Roller ve Sorumluluklar

ROL	SORUMLULUKLAR
Proje Müdürü	<ul style="list-style-type: none"> • Bu Planın onaylanması ve uygulanması için gerekli kaynakları sağlamak. • Gerekli görevlendirmeleri yaparak Planın performansını takip etmek.
Çevre ve Sosyal Uyum Müdürü	<ul style="list-style-type: none"> • Projenin Planda belirtilen gerekliliklere uygunluğunu sağlamak • Projenin Plan ile ilgili faaliyetlerinin koordinasyonu, • Planı geliştirmek ve iyileştirmek amacıyla izlemek, ilgili denetim ve revizyonları yapmak. • Planın performansı ile ilgili olarak Genel Müdür/Fabrika Müdürüne bilgi vermek • Prosedüre göre Şikayet Giderme Mekanizmasının uygulanmasını sağlamak • ŞGM'yi takip ederek genel müdüre raporlamak

ROL	SORUMLULUKLAR
Sosyal Uyum Şefi	<ul style="list-style-type: none"> • Paydaş katılım faaliyetlerini planlamak ve takvimine uygun olarak uygulanmasını sağlamak. • Alt yüklenicilerin uyumluluğunu izlemek ve uygulama performanslarını denetlemek. • Alt yüklenicilerin PKP'nin uygulanmasındaki eksikliklerini tespit etmek. • İlgili tedbirlerin/düzenlemelerin yapılması için gerekli teknik desteği sağlamak. • Planı izlemek ve bu Planı geliştirmek ve iyileştirmek için tespit edilen eksiklikler ve iyileştirme önerileri hakkında Çevre ve Sosyal Uyum Müdürünü bilgilendirmek. • PKP'de tanımlanan şikâyetler için Şikâyet Mekanizması'nda değerlendirme yapmak, düzeltici eylemler planlamak, paydaşla istişare etmek ve şikâyeti kapatmak. • Düzeltici faaliyetleri izlemek ve şikâyet kapatma sürecini takip etmek.
Halkla İlişkiler Uzmanı	<ul style="list-style-type: none"> • Saha çalışmalarını yürütmek. • Sahadaki paydaşlardan gelen şikâyet ve bildirimleri ŞMP'de kayıt altına alarak Sosyal Uyum Şefini bilgilendirmek. • Plan çerçevesinde tüm paydaşlarla iletişim ve koordinasyonu sağlamak. • Acil durumlarda yerel halk ile iletişimin koordinasyonunu sağlamak. • Proje danışma hattına gelen şikâyetleri kayıt altına almak ve sosyal uzmanı bilgilendirmek. • PKP'de tanımlandığı üzere Şikâyet Mekanizması'nda gerçekleştirilen eylemlerin gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi, düzeltici eylemlerin planlanması, paydaşla istişare edilmesi ve şikâyetin kapatılmasını sağlamak. • Çalışanları / alt işverenleri bu Plan ve proje hakkında bilgilendirmek ve Şikâyet Mekanizması dahil eğitimlerin verilmesini sağlamak.
İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	<ul style="list-style-type: none"> • Proje bünyesinde yürütülen faaliyetlerin Plana uygun olarak yürütülmesini sağlamak • İSG ile ilgili şikâyetlerin takibini yapmak ve gerekli çalışmaları yürütmek, İSG konularında düzeltici faaliyetler planlamak. • PKP'de tanımlandığı üzere ŞMP 'de alınan aksiyonların inceleme ve değerlendirmesini yapmak, düzeltici aksiyonları planlamak ve şikâyeti kapatmak için Halkla İlişkiler Şefi/Uzmanı'na yardımcı olmak. •

4. PAYDAŞ KATILIMI

4.1. Yaklaşım

PKP, Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi'nin tüm aşamalarında İşverenin paydaşlarıyla yapıcı bir ilişki geliştirmesine ve sürdürmesine yardımcı olacak paydaş katılımına yönelik sistematik bir yaklaşımın ana hatlarını çizmektedir.

IFC paydaş katılımını şu şekilde tanımlamaktadır: "Paydaş katılımı terimi, bir şirket ile potansiyel olarak etkilenenler arasında bir dizi faaliyet ve yaklaşımı kapsayan ve bir projenin tüm ömrünü kapsayan daha geniş, daha kapsayıcı ve sürekli bir süreci tanımlamanın bir yolu olarak ortaya çıkmaktadır"

PKP ile ilgili olarak IFC Sürdürülebilirlik Çerçevesi: Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Politika ve Performans Standartları izlenmektedir. Bu çerçeve, yatırımcıların paydaşlarıyla, özellikle de yerel olarak etkilenen topluluklarla zaman içinde yapıcı bir ilişki kurmasına ve sürdürmesine yardımcı olacak paydaş katılımına yönelik sistematik bir yaklaşımın ana hatlarını çizmektedir.

IFC Performans Standardı 1 - Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi'nde belirtildiği gibi, paydaş katılımı, bir projenin çevresel ve sosyal etkilerinin başarılı bir şekilde yönetilmesinde güçlü ve yapıcı ilişkiler kurmanın temelidir.

IFC standartlarına göre, paydaşların katılımı değişen derecelerde sürekli bir süreçtir, paydaş katılımı paydaşların analiz edilmesi ve planlanması, paydaşların bilgilendirilmesi, istişare ve katılımın sağlanması, bir şikayet mekanizmasının oluşturulması ve Etkilenen Topluluklara sürekli raporlama yapılmasından oluşur. Paydaş katılımının şekli, sıklığı ve çaba düzeyi, projenin yarattığı riskler ve olumsuz etkiler ile geliştirme aşamasına uygun olmalıdır.

Bu bağlamda, IFC performans standartlarının gerekliliklerini karşılamak üzere bir ÇSED Raporu hazırlanmıştır.

Proje kapsamında ÇSED'in açıklanması ve geliştirilmesi, Paydaşlardan geri bildirim alınması ve endişelerin dile getirilmesi yoluyla etkin bir süreç gerçekleştirilecektir. ÇSED, paydaşlardan gelen geri bildirimlere göre güncellenecek ve son haline getirilecektir. Paydaş Katılım Planı aracılığıyla Proje ile ilgili bilgilerin paylaşılması, Etkilenen Toplulukların ve diğer paydaşların projenin risklerini, etkilerini ve fırsatlarını anlamalarına yardımcı olur.

4.2. Paydaşların Belirlenmesi

Paydaşların belirlenmesi, genel paydaş katılım sürecinin yönetilmesinde kilit bir adımdır.

IFC paydaşı şu şekilde tanımlamaktadır: "Paydaşlar, bir projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen kişi veya grupların yanı sıra bir projede çıkarları olabilecek ve/veya projenin sonucunu etkileyebilecek kişilerdir. Paydaşlar arasında yerel olarak etkilenen topluluklar veya bireyler ve bunların resmi ve gayri resmi temsilcileri, ulusal veya yerel hükümet yetkilileri, politikacılar, dini liderler, sivil toplum kuruluşları ve özel çıkarları olan gruplar, akademik topluluk veya diğer işletmeler yer alabilir" (IFC,2007:10).

Paydaş analizi, paydaş katılımı sürecinin ilk adımıdır ve paydaş katılımı yönetiminin temeli olarak düşünülmelidir. Paydaş belirleme sadece PKP sürecinin başında yapılan bir çalışma değildir. Projenin farklı aşamalarına ulaşıldığında veya Proje faaliyetleri değiştiğinde, projeden etkilenen yeni paydaşların sürece dahil edilmesi gerekecektir.

Bu yaklaşım, paydaş belirleme ve güncelleme çalışmalarının PKP'nin tüm aşamalarında yer alacağını ortaya koymaktadır. Bu anlamda paydaşların tanımlanması, Paydaş Katılım Planı'nın başlangıcında tamamlanmış bir aşama olarak değil, Proje yaşam döngüsü boyunca takip edilen ve izlenen bir süreç olarak ele alınmaktadır. Projenin inşaat öncesi, inşaat ve işletme bakım aşamalarının tümünde paydaş odaklı bir yaklaşım benimsenmektedir. Ayrıca, Paydaş Katılım Planı uygulanırken, paydaşların ve araçların güncellenmesi sürecinde izleme ve değerlendirme faaliyetleri çok önemli bir rol oynayacaktır.

Belirlenen paydaşlar, proje uzmanları, yöneticiler, danışmanlar ve kilit paydaşlar tarafından gözden geçirilmiştir. Bu aşamada projenin coğrafi etki alanı proje aşamalarına göre belirlenmiştir. Bu aşamada sadece Projenin inşaat alanı değil, aynı zamanda

- Yakındaki tesisler,
- Proje alanı çevresinde devam eden diğer faaliyetler,
- Ulaşım yolları,
- Potansiyel kümülatif etkilerden etkilenebilecek alanlar,
- Proje sonuçları etki alanı,
- Çevredeki yerleşim yerleri,

Proje ÇSED'de kullanılan etki alanı belirleme metodolojisi, DEIA dokümanları değerlendirilmiş ve coğrafi etki alanını tanımlamak için paydaş katılım faaliyetleri yürütülmüştür.

Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi için kapsamlı bir paydaş listesi hazırlanmıştır. Paydaşlar aşağıdaki şemada gösterildiği gibi belirlenmiştir;

- Uluslararası kuruluşlar,
- Ulusal kuruluşlar,
- Ulusal / bölgesel hükümet organları,
- Yerel yönetimler veya yetkililer,
- Proje alanı çevresinde yaşayan insanlar/topluluk,
- Çevredeki çiftlik, maden, işletme, işyeri, sanayi veya ticari alanlar
- Ulusal veya yerel STK'lar,
- Meslek odaları, ticaret, sanayi, ziraat odaları, kooperatifler, sektörel örgütler, işçi dernekleri veya sendikalar,
- Yerel ve/veya ulusal medya,
- Hassas gruplar: yaşlılar, engelliler, reisi kadın olan haneler, yoksul haneler ve/veya kişiler, okuma yazma bilmeyenler, etnik azınlıklar, göçmenler, mülteciler, vb.
- Tedarikçiler, hizmet sağlayıcılar,
- Alt yükleniciler,
- Proje çalışanları.

Potansiyel paydaşlar, paydaşın Proje ve ilgili faaliyetleriyle etkileşimine ve paydaşın etkileşim düzeyine göre kategorize edilmelidir. Paydaşın Proje ile etkileşimi olumlu, olumsuz veya nötr olabilir. Ayrıca, etkileşim seviyesi düşük, orta veya yüksek olabilir. Sonuç olarak, bir paydaşın Proje ile etkileşimi çok yönlü olarak ele alınabilir. (Bkz. Şekil 4-1).

		Etkileşim Tipi		
Etkileşim Seviyesi		A Pozitif	B Nötr	C Negatif
1	Yüksek	A1	B1	C1
2	Orta	A2	B2	C2
3	Düşük	A3	B3	C3

Şekil 4-1. Etkileşim Durumuna Göre Paydaşın Belirlenmesi

² Olumlu etkileşim: Proje sonuçlarını destekleme, Nötr etkileşim: Projeyi ne destekleme ne de karşı çıkma, Olumsuz etkileşim: Proje ve faaliyetlerine karşı çıkma

Tablo 4-1. Paydaşlar Tarafından Beklenen Etkileşim Düzeyleri

Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi	Topluluk Paydaşları	Belirleme	Stratejik Hedef
Pozitif	Yüksek	A1	Vali	Bölgesel yönetim	Projenin uygulanmasına muhtemel katılım
Pozitif	Yüksek	A1	Kaymakam		
Pozitif	Yüksek	A1	Belediyeler		
Pozitif	Yüksek	A1	Muhtar	Yerel yönetim	Projeden etkilenen kişilerin yerel düzeyde muhtemel temsili
Pozitif	Orta	A2	Üniversiteler	Potansiyel yararlanıcı temsilcileri	Etkileme ve karar verme ve/veya Projeye ilgi duyma imkanı
Pozitif	Orta	A2	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Yetkililer	Projenin uygulanmasına muhtemel katılım
Pozitif	Orta	A2	Odalar, Birlikler ve Kalkınma Ajansları	Karar vericiler	Etkileme ve karar verme ve/veya Projeye ilgi duyma imkanı
Negatif	Orta	C2	Dernekler ve STK'lar	Proje ile ilgilenebilecek STK'lar	Projeden daha olumsuz etkilenebilecek hassas kişiler ve sosyal gruplar
Nötr	Düşük	B3	Yerel Basın	Yerel iletişim temsilcileri	Proje ile ilgilenme imkanı

5. PAYDAŞLAR

5.1. Dış Paydaşlar

Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi'nin Dış Paydaşları, faaliyetten etkilenen veya faaliyeti etkileyen bir dış paydaşı ifade etmektedir. Faaliyetten etkilenen kamu kurumları ve yerel halk da bu kapsamdadır.

Yerel Topluluklar

Projeden doğrudan etkilenen yerel topluluklar, kamulaştırma verileri ve ÇSED saha çalışmaları sırasında tespit edilmiş ve genişletilmiştir.

ÇSED saha çalışmaları kapsamında yapılan ziyaretler, kamulaştırma verilerine ek olarak etkilenen diğer yerleşim yerlerinin de belirlenmesine yol açmıştır. Bu yerleşimler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

ÇSED, PKP ve ek ÇSED saha çalışmaları kapsamında Mersin-Tarsus-Adana, Adana-Ceyhan, Toprakkale-Bahçe ve Başpınar'da yüksek hızlı tren hattının her iki tarafındaki mahallelere danışılmıştır.

ÇSED çalışması sırasında, etkilenen yerleşim yerlerinin 19 muhtarı ile görüşülmüştür.

ÇSED ek çalışması sırasında, etkilenen yerleşim yerlerinden 44 köy ziyaret edilmiş, muhtarlar ve PEK'lerle görüşülmüştür.

Tablo 5-1. Proje Alanı Çevresindeki Yerel Topluluklar

İL	İLÇE	MAHALLE	ÇSED MUHTAR GÖRÜŞLERİ	ÇSED EK SAHA ZİYARETİ
MERSİN	AKDENİZ	NUSRATİYE		
MERSİN	AKDENİZ	BEKİRDE		
MERSİN	AKDENİZ	YALINAYAK		
MERSİN	AKDENİZ	KARACAILYAS**		
MERSİN	AKDENİZ	KARACAILYAS EMEK**		
MERSİN	AKDENİZ	KÜRKÇÜ		
MERSİN	AKDENİZ	YAKA		
MERSİN	AKDENİZ	TEKKE		
MERSİN	AKDENİZ	SARILBRAHİMLİ		41
MERSİN	AKDENİZ	YENİ		44
MERSİN	AKDENİZ	EVCİ		
MERSİN	AKDENİZ	NACARLI		1
MERSİN	AKDENİZ	ÖZGÜRLÜK		2
MERSİN	AKDENİZ	GAZİ		43
MERSİN	TARSUS	MİTHATPAŞA		3
MERSİN	TARSUS	ŞEHİTİSAK		39

İL	İLÇE	MAHALLE	ÇSED MUHTAR GÖRÜŞLERİ	ÇSED EK SAHA ZİYARETİ
MERSİN	TARSUS	YEŞİLYURT		4
MERSİN	TARSUS	ZORBAZHARK (yeni isim: FATİH)		
MERSİN	TARSUS	KEMALPAŞA		
MERSİN	TARSUS	YUNUSOĞLU		
MERSİN	TARSUS	KONAKLAR		
MERSİN	TARSUS	TEKELİÖREN		
MERSİN	TARSUS	KANBERHÜYÜĞÜ		
MERSİN	TARSUS	TEKFUR (yeni isim: ESENLER)		
MERSİN	TARSUS	YENİCE ATALAR- İNŞAAT ALANI-		5
MERSİN	TARSUS	ÖĞRETMENLER		6
MERSİN	TARSUS	ARIKLI		7
ADANA	SEYHAN	ZEYTİNLİ (BÖLÜNMÜŞ)		42
ADANA	SEYHAN	BÜYÜK DİKİLİ		8
ADANA	SEYHAN	MEVKİ		9
ADANA	SEYHAN	GÜNYURDU (ATGİRMEZ)		10
ADANA	SEYHAN	SARI HAMZALI (BÖLÜNMÜŞ MAHALLE)		
ADANA	SEYHAN	ZİNCİRLİ BAĞLAR		
ADANA	SEYHAN	ŞAKİRPAŞA		11
ADANA	SEYHAN	CEMAL PAŞA		12
ADANA	SEYHAN	BAHÇELİEVLER		13
ADANA	SEYHAN	DÖŞEME		14
ADANA	SEYHAN	İSTİKLAL		
ADANA	SEYHAN	DEMETEVLER (ŞAKİRPAŞA'DAN AYRILDI)		15
ADANA	SEYHAN	NARLIÇA		40
ADANA	SARIÇAM	İNCİRLİK (yeni isim: YENİMAHALLE)		
ADANA	SARIÇAM	YÜREKLİ		
ADANA	SARIÇAM	MÜMİNLİ (parsellerin adresi YÜREKLİ'dir)*		
ADANA	SARIÇAM	DAĞCI		
ADANA	SARIÇAM	SULUCA		16
ADANA	SARIÇAM	MİSİS (yeni isim: YAKAPINAR) 1		17
ADANA	YÜREĞİR	MİSİS (yeni isim: YAKAPINAR) 2		18
ADANA	CEYHAN	ÇAKALDERE	1	19
ADANA	CEYHAN	ALTIKARA		
ADANA	CEYHAN	ÇOKÇAPINAR	5	
ADANA	CEYHAN	SİRKELİ		20
ADANA	CEYHAN	SİRKELİ KALKER OCAĞI		21
ADANA	CEYHAN	TOKTAMIŞ	3	22
ADANA	CEYHAN	TÜRLÜBAŞ		
ADANA	CEYHAN	GAZİOSMANPAŞA		
ADANA	CEYHAN	MİTHATPAŞA		
ADANA	CEYHAN	MURADIYE		23

İL	İLÇE	MAHALLE	ÇSED MUHTAR GÖRÜŞLERİ	ÇSED EK SAHA ZİYARETİ
ADANA	CEYHAN	HÜRRİYET		24
ADANA	CEYHAN	HAMDİLLİ		
ADANA	CEYHAN	İMRAN		
ADANA	CEYHAN	KUZUCAK	2	
ADANA	CEYHAN	AZİZLİ		
ADANA	CEYHAN	RİFATİYE (yeni isim: MUSTAFABEYLİ)		25
ADANA	CEYHAN	KÜÇÜKBURHANİYE	4	
ADANA	CEYHAN	TATARLI		26
ADANA	CEYHAN	TATARLI BAZALT OCAĞI		27
ADANA	CEYHAN	BÜYÜKMANGIT DÖKÜM SAHASI		28
OSMANİYE	TOPRAKKALE	MAYMUNSUYU (yeni isim: SAZLIK)		
OSMANİYE	TOPRAKKALE	SAYHÜYÜĞÜ		
OSMANİYE	TOPRAKKALE	DAĞISTAN		
OSMANİYE	TOPRAKKALE	KARATAŞ	13	
OSMANİYE	TOPRAKKALE	KUMARLI		
OSMANİYE	TOPRAKKALE	KIŞLA	14	
OSMANİYE	MERKEZ	AKYAR		
OSMANİYE	MERKEZ	YAVERPAŞA/YEŞİLYURT		41
OSMANİYE	MERKEZ	YAVERİYE		
OSMANİYE	MERKEZ	RAUFBEY		
OSMANİYE	MERKEZ	ALİBEYLİ		
OSMANİYE	MERKEZ	ESENEVLER (parsellerin adresi ALİBEYLİ'dir)*		
OSMANİYE	MERKEZ	YENİMAHALLE		29
OSMANİYE	MERKEZ	RIZAIYE		
OSMANİYE	MERKEZ	ASLANİYE		30
OSMANİYE	MERKEZ	DERVİŞİYE		31
OSMANİYE	MERKEZ	TEHÇİ		32
OSMANİYE	MERKEZ	ŞEKERDERE		
OSMANİYE	DÜZİÇİ	YAZLAMAZLI	12	
OSMANİYE	DÜZİÇİ	ELLEK-PEÇENEK		
OSMANİYE	DÜZİÇİ	ELLEK-ŞEHİT ALİ GÖKÇE		
OSMANİYE	DÜZİÇİ	ÜZÜMLÜ		
OSMANİYE	DÜZİÇİ	ÇİFTLİK		
OSMANİYE	DÜZİÇİ	ÇAMIÇI	9	
OSMANİYE	DÜZİÇİ	KARACAÖREN		
OSMANİYE	DÜZİÇİ	YARBAŞI		
OSMANİYE	DÜZİÇİ	AKÇAKOYUNLU	10	33
OSMANİYE	DÜZİÇİ	BOSTANLAR	11	
OSMANİYE	BAHÇE	BURGAÇLI	8	
OSMANİYE	BAHÇE	ARIKLIKAŞ		
OSMANİYE	BAHÇE	NOHUT KÖYÜ NOHUTTEPE KÖYÜ VE TAŞ OCAĞI	7	34

İL	İLÇE	MAHALLE	ÇSED MUHTAR GÖRÜŞLERİ	ÇSED EK SAHA ZİYARETİ
OSMANİYE	BAHÇE	ÇAMLICA		
OSMANİYE	BAHÇE	CUMHURİYET		
OSMANİYE	BAHÇE	İSLAM		
OSMANİYE	BAHÇE	ASLANLI		
OSMANİYE	BAHÇE	AYRANIKİZYENİHARMAN (yeni isim: AŞAĞI ARICAKLI)		
OSMANİYE	BAHÇE	ARICAKLI		
OSMANİYE	BAHÇE	KIZLAÇ		
OSMANİYE	BAHÇE	KAMAN		
OSMANİYE	BAHÇE	SAYRANLI	6	
GAZİANTEP	NURDAĞ	OLUCAK		
GAZİANTEP	NURDAĞ	YENİ		
GAZİANTEP	NURDAĞ	KURUDERE		
GAZİANTEP	NURDAĞ	ASLANLI	15	
GAZİANTEP	NURDAĞ	ÇAKMAK		
GAZİANTEP	NURDAĞ	İÇERİSU (parsellerin adresi ÇAKMAK'tır)*		
GAZİANTEP	NURDAĞ	KÖMÜRLER		
GAZİANTEP	NURDAĞ	HİSAR		
GAZİANTEP	NURDAĞ	ŞATIRHÖYÜK	17	
GAZİANTEP	NURDAĞ	SAKÇA GÖZE	16	
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	ATALAR		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	BAYATLI		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	SARILAR		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	ESKİŞARKAYA		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	YENİ ŞARKAYA		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	CERİTYENİYAPAN		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	ÜÇGÖZE		35
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	AĞAÇLI BOYNO		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	YEŞİLCE		36
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	AKTOPRAK		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	NESİMİ (parsellerin adresi AKTOPRAK'tır)*		
GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	BOYNO	19	37
KAHRAMANMARAŞ	PAZARCIK	EVİRİ PINARBAŞI**		38
KAHRAMANMARAŞ	PAZARCIK	EVİRİ TAŞBIÇME**		

Kamu Kurum ve Kuruluşları: Kamu kurum ve kuruluş paydaşlarının sınıflandırılması ve tanımı yukarıda açıklanan yaklaşım ve adımlara göre belirlenmiştir. Paydaşlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5-2. Kamu Kurum ve Kuruluşları

Ulusal Düzeyde Kamu İdareleri	Ulaştırma Bakanlığı
	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
	Elektrik Üretim Şirketi
	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
	Tarım ve Orman Bakanlığı
	Hazine ve Maliye Bakanlığı
İl Düzeyinde Kamu İdareleri	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep Valiliği
	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep Orman İşletme Müdürlüğü
	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep Ticaret İl Müdürlüğü
	Devlet Su İşleri 6. ve 20. Bölge Müdürlüğü
	Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü
	Mersin/Adana/Osmaniye/Gaziantep Belediyesi
	Osmaniye İl Özel İdaresi
	Çukurova Kalkınma Ajansı
	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı
	İpekyolu Kalkınma Ajansı
Bölgesel Resmi Kurumlar	Akdeniz/Tarsus/Toroslar/Seyhan/Yüreğir/Sarıçam/Ceyhan/Toprakkale/Center/Düziçi/Bahçe/Nurdağ/Pazarcık Kaymakamlığı
	Akdeniz/Tarsus/Toroslar-Mersin, Ceyhan/Yüreğir/Sarıçam/Ceyhan- Adana, Toprakkale/Center/Düziçi/Bahçe-Osmaniye, Nurdağ/Pazarcık-Gaziantep Emniyet Müdürlüğü
	Akdeniz/Tarsus/Toroslar/Seyhan/Yüreğir/Sarıçam/Ceyhan/Toprakkale/Center/Düziçi/Bahçe/Nurdağ/Pazarcık Jandarma Komutanlığı
Muhtarlar	* Proje Alanı Çevresindeki Yerel Topluluklar
Ulusal Düzeyde Sivil Toplum Kuruluşları	Worldwide Fund for Nature (WWF)
	Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA)
	Tabiat Enstitüsü
	Türkiye Madenciler Derneği
	Tarihi Kentler Birliği
	Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL)
	Greenpeace
Akademik Kurumlar	Mersin, Toros ve Çağ Üniversiteleri (Mersin)
	Çukurova, Kanuni Üniversitesi ve Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (Adana)
	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
	Gaziantep, Hasan Kalyoncu ve Sanko Üniversiteleri (Gaziantep)

5.2. İç Paydaşlar

İç Paydaşlar, Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi ve bağlı olduğu Rönesans Holding'in yönetici ve çalışanları ile alt yüklenici iştirakleri, temsilcileri ve tedarikçileridir. Dış paydaşlarla kurulacak ilişkilerde iç paydaşlarla iletişim önemlidir. Belirlenen iç paydaşların listesi aşağıda verilmiştir.

- Rönesans Holding Yönetim Kurulu Başkanı
- Rönesans Holding Yönetim Kurulu Üyeleri
- Rönesans Holding İcra Kurulu Üyesi
- Rönesans Holding Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi Müdürü
- Mersin-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Proje Yöneticileri
- Mersin-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi Personeli
- Alt Yükleniciler
- Tedarikçiler

Proje kapsamında paydaş olarak kabul edilen proje çalışanları için tahmini istihdam rakamları Tablo 5-3'te sunulmuştur.

Tablo 5-3. Tahmini Proje Personeli Sayısı

Personel Sayısı	Aylar																	
	Birim	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Dolaylı	Personel/Ay	138	158	184	205	225	274	299	316	323	326	327	330	331	332	333	332	334
	Birim	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
	Personel/Ay	334	332	329	325	266	262	261	236	205	203	195	129	127	117	105	73	48
Doğrudan	Birim	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Personel/Ay	319	912	1368	2015	22005	2294	2352	2428	2819	2933	2750	2860	2873	3053	3408	3399	3874
	Birim	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
	Personel/Ay	3902	3959	4019	4015	3712	3709	3253	2647	2573	2224	1939	2037	1652	914	791	378	144
Toplam	Birim	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Personel/Ay	457	1070	1552	2220	2430	2568	2651	2744	3142	3259	3077	3190	3204	3385	3741	3731	4208
	Birim	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
	Personel/Ay	4236	4291	4348	4340	3978	3971	3514	2883	2778	2427	2134	2166	1779	1031	896	451	192

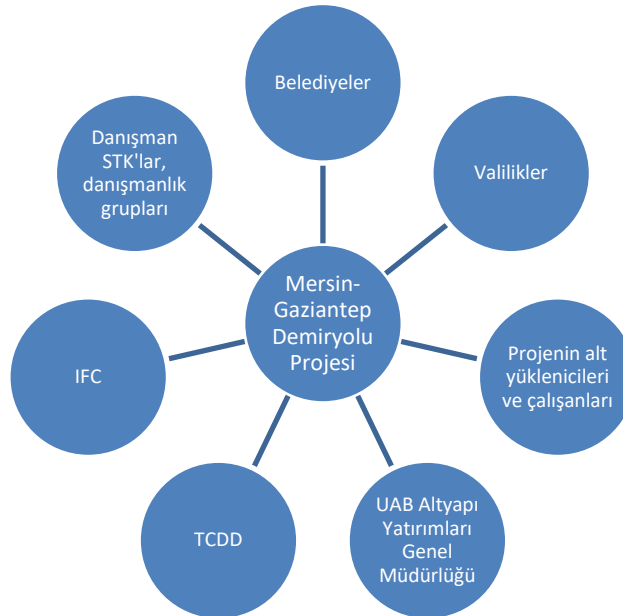
Projenin paydaş tanımlaması, toplumsal cinsiyet ve sosyal kapsayıcılık hedefleri doğrultusunda, projeden etkilenen kadın ve erkek tüm grupların, hassas ve dezavantajlı grupların, farklı grupların, proje sonuçlarıyla ilgilenen tüm kurum ve kuruluşların proje yaşam döngüsü boyunca anlamlı bir katılıma dahil edilmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Paydaş tanımlama sürecinde Proje ile ilgili tüm paydaşları kapsayan geniş bir yaklaşım, Projenin tüm yönleriyle doğru bir şekilde değerlendirilmesine ve yönetilmesine de olanak sağlayacaktır.

Bu nedenle, hassas gruplar paydaş belirleme planının bir parçası olacaktır. Proje alanındaki hassas gruplar/insanlar, ÇSED çalışmalarının bir parçası olarak yürütülen sosyo-ekonomik çalışma aracılığıyla belirlenecektir. Proje, özellikle hane reisi kadınlar, kadınlar, yoksullar, engelliler ve yaşlılar gibi potansiyel olarak hassas grupları belirleyecek ve bu gruplara danışacaktır. Hassas gruplar için özel toplantılar; örneğin kadınlar için köy düzeyinde toplantılar düzenlenerek onların endişelerinin de ele alındığından emin olunacaktır. Potansiyel olarak etkilenenler arasında en hassas durumda olanların kimler olduğunu ve özel katılım çabalarının gerekli olup olmadığını belirlemek için özel bir çaba gösterileceğini belirtmek önemlidir.

5.3. Kilit Paydaşlar

Kilit paydaşlar projeden önemli ölçüde etkilenir ve proje üzerinde doğrudan ve önemli bir etkiye sahiptir. Kilit Paydaşlar hem iç hem de dış paydaşlardan oluşabilir. Kilit paydaşların belirlenmesi paydaş analizi sürecinin önemli aşamalarından biridir. Sosyal, çevresel yönetim ve paydaş katılımı sürecinin başarısı için kilit paydaşların net bir şekilde belirlenmesi önemlidir.

Kilit paydaşlarla yapılacak istişareler ve/veya bilgilendirme toplantıları sırasında, Proje ile ilgili konular, endişeler ve soruların yanı sıra kayıt, geri bildirim ve istişare faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Aşağıdaki şemada Projenin kilit paydaşları gösterilmektedir.

Şekil 5-1. Projenin Kilit Paydaşları

6. İLETİŞİM VE BİLGİLENDİRME KANALLARININ BELİRLENMESİ

Kamunun bilgilendirilmesi paydaş katılımının ana adımlarından biridir. Bilgilendirme araçları olarak sözlü, yazılı ve görsel kaynaklar kullanılabilir. En önemli sözlü kaynaklar, çeşitli dönemlerde düzenlenebilecek toplantılardır. Broşürler, el ilanları, posterler ve reklamlar hem yazılı hem de görsel bilgilendirme araçlarıdır. Ayrıca, resmi web sitesi farklı bilgi kaynakları içerebilir. Bu anlamda web sitesi en faydalı ve etkili iletişim, bilgilendirme ve bilgilendirme mekanizmasıdır.

6.1. Paydaş Katılımı için Araçlar ve Yöntemler

Proje için paydaş katılım yöntemleri ve araçları aşağıda açıklanmaktadır. Covid-19 sürecindeki kısıtlama ve tedbirlere uygun yöntem ve araçlar tanımlanmıştır. Yüz yüze temas gerektiren yöntem ve araçlar ileride yeni normalleşme süreci başlatıldığında ve şartlar uygun olduğunda kullanılmak üzere listelenmiştir.

Aşağıda belirtilen araçlar hem iç hem de dış şikayet giderme mekanizması için kullanılacaktır. İletişim araçları ve şikâyet alma yöntemleri, tüm paydaşların şikâyetlerini kolaylıkla iletebilmeleri için çeşitlendirilmiştir.

Project Web Sitesi: Proje web sitesi, işletme dönemi boyunca paydaş katılım sürecinde aktif olan araçlardan biri olacaktır. Özellikle genel bilgilendirme yapmak, duyuruları yayınlamak, projeye ilgili belge veya raporları paylaşmak için kullanılacaktır.

Dış paydaşlara gönderilen e-posta: Paydaşlara, doğrudan bilgi gerektiren, istişare veya görüşmeye davet edilmek istenen ya da geri bildirim veya bilgi talep edilen durum veya konularda Proje yetkilileri tarafından e-posta yoluyla ulaşılabilir.

Çalışanların Taleplerinin e-posta adresi ve web sitesi aracılığıyla bildirilmesi: Tüm çalışanlara geri bildirim sağlamak amacıyla kurulacak web sitesinin bir parçası/aracı olarak geliştirilecek web iletişim prosedürü. İlgili kişinin e-posta adresi çalışanlara bildirilecektir. Bu alanlara gelen geri bildirimler Şikayet Giderme Mekanizmasına kaydedilecek ve süreç işletilecektir.

Proje Yardım Hattı: Proje paydaşlarının Projeye ulaşabilmeleri, şikayet, görüş ve önerilerini iletebilmeleri için bir telefon hattı tanımlanacaktır. Bu telefon numarası özellikle internete erişimde sorun yaşayan paydaşların katılım sürecine daha aktif katılımını sağlamak için planlanmıştır. Telefon numarası, il müdürlükleri, belediyeler, etkilenen çevre yerleşimlerin muhtarlıkları gibi paydaş kurumlara ve bunların paylaştığı kamusal alanlara asılacaktır.

Projenin resmi hesapları: Covid-19 sürecinde yaygınlaşan sosyal medya hesapları ile Projenin işletme aşamasında gerektiğinde duyuru/bilgilendirme yapılacaktır.

Çevrimiçi toplantılar: Covid-19 sürecinde özellikle Kilit Paydaşlarla online toplantı araçları kullanılarak istişare ve bilgilendirme toplantıları yapılacaktır.

Şikayet Giderme Mekanizması: ŞGM, paydaşların bildirim, geri bildirim, bilgi ve şikâyetlerinin tutulacağı sürecin işleyişini içerecek şekilde proje boyunca kullanılacak önemli bir paydaş katılımı yönetim aracı ve yöntemidir. Şikâyetler değerlendirilecek, izlenecek ve sonuçları geri bildirimlerle paydaşlara danışılacaktır.

İnternete, akıllı telefonlara, sosyal medyaya veya e-postaya erişimi olmayan dezavantajlı grupların, okuma yazma bilmeyen grupların, engellilerin ve dil sorunu yaşayan mülteci grupların paydaş katılımını sağlamak için aşağıdaki araç ve yöntemlerin eş zamanlı olarak kullanılması planlanmaktadır.

Mektup / posta: İnternete, akıllı telefonlara, sosyal medyaya veya e-postaya erişimi olmayan dezavantajlı paydaş gruplarının veya bireylerin Proje bilgilerine erişebilmesi ve Paydaş katılım sürecinin etkin bir şekilde parçası olabilmesi için gerektiğinde Proje broşürleri, reklamları, raporları veya duyuruları kargo veya mektup yoluyla gönderilebilir.

Halka açık yerlerde veya kamuya açık alanlardaki reklam panolarında genel bilgilere yer verilmesi: Proje ile ilgili iletişim kanallarının duyuru ve bilgilendirme afişlerinin çevre yerleşimlerde, muhtarlıklarda, belediyelerde, il müdürlüklerinde, paydaş meslek odalarında ortak kamusal alanlardaki panolara asılması sağlanacaktır.

Poster / Broşür / el ilanları: Proje ile ilgili iletişim kanallarını, duyuruları ve bilgileri içeren broşürler/el ilanları çevre yerleşimlerde ortak kamusal alanlara dağıtılacaktır.

Yerel basında duyuru/reklam yayınlanması: Projenin gerektirdiği aşama ve durumlarda yazılı ve görsel basında duyuru ve ilanlar yapılacaktır.

Dış paydaşlar için proje şikayet kutuları: Paydaşların şikâyet, öneri ve görüşlerini iletebilecekleri, kullanımı kolay formlar içeren şikâyet kutuları, özellikle dezavantajlı paydaş gruplarının ve Projeden etkilenen hassas grupların erişebileceği noktalara yerleştirilecektir.

Anket formu / geri bildirim formları: Anket ve geri bildirim formları proje web sitesinde online olarak yer alacak, sosyal medya hesaplarında veya e-posta ortamında link olarak paylaşılacak, paydaş kurumlarda şikayet kutularının bulunduğu noktalarda basılı olarak bulunacaktır. Projenin aşaması veya faaliyetleri kapsamında geri bildirim alınacak ve toplanacak konulara ilişkin olarak hazırlanacak/güncellenecektir.

Paydaş ziyaretleri: Covid-19 döneminde paydaş ziyaretlerinin çok gerekli olmadıkça yapılmaması önerilmiştir. Proje materyallerinin basılı olarak ulaştırılması gereken durumlarda veya muhtarlarla doğrudan görüşmenin paydaş katılımı için önemli olduğu durumlarda sosyal mesafe ve hijyen kurallarının gerektirdiği şekilde planlanacaktır.

Derinlemesine Görüşmeler: İzleme süreçlerinde paydaşlarla görüşme yöntemi olarak ağırlıklı olarak derinlemesine görüşmeler kullanılacaktır. Ancak Covid-19 sürecindeki riski azaltmak için yüz yüze derinlemesine görüşmeler yerine çevrimiçi araçlar üzerinden online olarak da derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilebilir.

İstişare toplantıları: Proje sürecinde ihtiyaç duyulduğunda istişare toplantıları düzenlenecektir. Proje tarafından paydaşlarla istişare gerektiren konularda veya dönemlerde ihtiyaç duyulduğunda istişare toplantıları düzenlenecek ve geniş katılımın sağlanması için paydaş katılımını kolaylaştıracak mekanlarda yapılacaktır.

Bilgilendirme mekanizmaları aşağıdaki Tablo'da gösterilmiş olup, her bir mekanizma alıcı (veya kitle) ve proje aşamalarına göre sınıflandırılmıştır.

Tablo 6-1. İletişim ve Bilgilendirme Kanallarının Belirlenmesi

Bilgilendirme Mekanizması	Araçlar	Kitle (√_Evet, Ø_Hayır)		Proje Aşaması 1-İnşaat Öncesi 2-İnşaat 3-İşlem 4-Açıklama
		Projeden Etkilenen Kişiler	Kurumlar	
HİS'ler	Proje Bilgileri Birimi	√	Ø	1,2,3
	Sosyal Sorumluluk Birimi	Ø	√	3,4
Toplantılar	Halkın Katılımı Toplantıları	√	√	1,2,3
	Yüz Yüze Toplantılar	√	√	1,2,3
	Çevrimiçi Toplantılar	√	√	1,2,3
	Özel atölye çalışmaları	√	√	1,2,3
	Odak Grup Görüşmeleri	√	Ø	1,2
Yazılı / Görsel Doküman	Broşür / Kitapçık	√	√	1,2,3
	Posterler	√	√	1,2,3
	Reklam	√	√	1,2,3
İnternet Kaynakları	Proje web sitesi	√	√	1,2,3
	Resmi sosyal medya hesapları	√	√	1,2,3

7. ÖN ÇALIŞMALAR

7.1. Halkın Katılımı Toplantıları

Türkiye ÇED Yönetmeliği'nin (ÇŞB 2014, 29186) 9. Maddesi uyarınca, halkı Proje hakkında bilgilendirmek amacıyla Halkın Katılımı Toplantıları (HKT) düzenlenmiştir. Bu bağlamda, sırasıyla Osmaniye, Gaziantep ve Adana'da dört HKT düzenlenmiştir. İlk HKT 2010 yılında, sonuncusu ise 2011 yılında gerçekleştirilmiştir.

Tablo 7-1. Yapılmış Halkın Katılımı Toplantıları

	İl	İlçe	Tarih
1	Osmaniye	Bahçe	20.07.2010
2	Gaziantep	Nurdağı	21.07.2010
3	Osmaniye	Toprakkale	11.05.2011
4	Adana	Ceyhan	12.05.2011

7.2. Paydaş Görüşmelerinin Bulguları ve Sonuçları

7.1.1 Kurumlarla İstişare

Aralık 2020'de 30 kurumla görüşülmüştür. Bu kurum görüşmelerinin 11'i Mersin'de, 9'u Adana'da, 6'sı Osmaniye'de ve 4'ü Gaziantep'te gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin büyük çoğunluğu (11) büyükşehir belediyeleri ve ilçe belediyelerinin temsilcileri ile gerçekleştirilmiştir. 9 görüşme diğer kamu kurumlarında gerçekleştirilmiştir ve bunların 6'sı Ulaştırma Bakanlığı ile ilgili kurumlardır.

Tablo 7-2. Kurum Görüşmeleri Sonuçlarının İllere Göre Dağılımı

	Pozitif	%	Negatif	%	Görüşme Yapılan Kurum Sayısı	%
Mersin	7	31.8	4	50.0	11	36.7
Adana	7	31.8	2	25.0	9	30.0
Osmaniye	4	18.2	2	25.0	6	20.0
Gaziantep	4	18.2	0	0.0	4	13.3
Total	22	100.0	8	100.00	30	100.0

Covid-19 salgını nedeniyle Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlar görüşme yapmayı özellikle reddetmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar için uzaktan çalışma, dönüşümlü çalışma ve idari izin gibi esnek çalışma yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin 26 Ağustos 2020 tarihli ve 31225 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nin yayımlanması nedeniyle yüz yüze görüşme yapılması mümkün olmamıştır.

Tablo 7-3. Kurumlarla Yapılan Görüşmeler ve Görüşme Sonuçları

	Topluluk Paydaşları	İl	İlçe	Kurum	Temsilci Kişi	Görüşmenin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
1	Odalar, Birlikler ve Kalkınma Ajansları	Mersin	Akdeniz	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	Projeler Müdürü	<ul style="list-style-type: none"> Havaalanı bağlantısına ihtiyaç var 	Pozitif	Orta	A2
2	Belediyeler	Mersin	Akdeniz	Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaştırma Dairesi Başkanlığı	Ulaştırma Mühendisi	<ul style="list-style-type: none"> Yerel yönetimler ve Ulaştırma Bakanlığı koordineli bir şekilde çalışmalıdır. Planlanan projenin Ulaşım Ana Planına entegre edilmesi gerekmektedir. 	Pozitif	Yüksek	A1
3	Valilikler	Mersin	Akdeniz	Mersin Valiliği	Vali Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> İl bazında tüm kamu kurumlarının temsilcilerinin katılacağı bir koordinasyon toplantısı düzenlenmelidir. 	Pozitif	Yüksek	A1
4	Dernekler ve STK'lar	Mersin	Tarsus	Türkiye Sakatlar Derneği Tarsus Şubesi	Dernek Başkanı	<ul style="list-style-type: none"> Herkes gibi engelliler de projeden yararlanabilmelidir. Örneğin engelliler için asansörler yapılabilir. 	Negatif	Orta	C2
5	Dernekler ve STK'lar	Mersin	Tarsus	Otizm Derneği Tarsus Şubesi	Dernek Başkanı	<ul style="list-style-type: none"> Trafik sıkışıklığı, yolların daralması, park sorunu gibi problemler artabilir. 	Negatif	Yüksek	C1
6	Dernekler ve STK'lar	Mersin	Tarsus	Tarsus Görme Engelliler Derneği	Başkan Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Görme engelliler için erişilebilirlik sorunları çözülmelidir. Örneğin, tren trafik sistemine sesli alarm/sinyalizasyon sistemi kurulabilir. 	Negatif	Yüksek	C1
7	Belediyeler	Mersin	Tarsus	Tarsus Belediyesi	Belediye Başkanı ve Başkan Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Projenin faydalı olabilmesi için yer altına inmesi gerekiyor. Yer üstüne çıkması projenin maliyetini çok artırır. Projenin konumu şehrin geleceğini değiştirebilir. Şehir merkezinde üçüncü derece sit alanı var. Tarsus şehir merkezi lojistik açıdan çok yoğun bir bölge. 	Negatif	Yüksek	C1
8	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Mersin	Akdeniz	TCDD Gar Müdürlüğü	Müdür Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Hafif raylı sistem sorununun da çözülmesi gerekiyor. 	Pozitif	Orta	A2
9	Yerel Basın	Mersin	Akdeniz	Güney Gazetesi	Editör	<ul style="list-style-type: none"> Ulaşım trafiği ve turizm trafiği aynı güzergahı kullanmaktadır. Doğu-güneydoğu güzergahında alternatif ulaşım bulunmamaktadır. Yeni projeler alternatif sağlayacaktır. Bölgede eğitimde fırsat eşitsizliği söz konusudur. Kırsal ve düşük gelirli yerleşim yerlerine eğitim desteği sağlanabilir. 	Pozitif	Orta	A2
10	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Mersin	Akdeniz	Mersin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İmar Planlama Şubesi	Müdür	<ul style="list-style-type: none"> Bir ulaşım sistemi kurulurken havacılık, deniz ve kara taşımacılığı entegre edilmelidir. Bir kopukluk olduğunda sorunlar ortaya çıkabilir. 	Pozitif	Orta	A2
11	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Mersin	Akdeniz	TCDD Mersin Liman İşletmesi Müdürlüğü	Müdür Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Projenin Taşucu Limanı'na erişimi karayolu trafik yoğunluğunu azaltır. Limanın kapasitesi artabilir. Çünkü limanın stoklama sahası gelecekte yetersiz kalacaktır. Yükün trenle taşınması limanın yoğunluğunu azaltabilir. 	Pozitif	Orta	A2

	Topluluk Paydaşları	İl	İlçe	Kurum	Temsilci Kişi	Görüşmenin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
12	Belediyeler	Adana	Seyhan	Adana Büyükşehir Belediyesi Projeler Daire Başkanı	Daire Başkanı	<ul style="list-style-type: none"> Kavşak noktalarındaki alt ve üst geçitlerin iyi planlanması gerekmektedir. Demiryolu güzergahının Ankara'ya kadar uzatılması mantıklı olacaktır. 	Pozitif	Orta	A2
13	Odalar, Birlikler ve Kalkınma Ajansları	Adana	Seyhan	Çukurova Kalkınma Ajansı, Yatırım Destek Ofisi	Uzman ve Koordinatör	<ul style="list-style-type: none"> Tüm paydaşlarla bir katılım toplantısı yapılmalıdır. Bilgilendirme toplantıları ve çalıştaylar düzenlenmelidir. 	Pozitif	Orta	A2
14	Belediyeler	Adana	Seyhan	Seyhan İlçe Belediyesi	Belediye Başkan Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Adana'daki yatırımlar Osmaniye ve Gaziantep gibi çevre illere kaymıştır. Ulaşım yatırımları kültür ve turizm faaliyetlerini artırmaktadır. 	Pozitif	Yüksek	A1
15	Belediyeler	Adana	Çukurova	Adana Büyükşehir Belediyesi, Ulaşım Daire Başkanlığı-Raylı Sistemler Şube Müdürlüğü	Müdür	<ul style="list-style-type: none"> Devletin ulaştırma projeleri, özel şirketlerin projelerine kıyasla daha kârlı görünmektedir. 	Pozitif	Orta	A2
16	Odalar, Birlikler ve Kalkınma Ajansları	Adana	Seyhan	Adana Sanayi Odası	Genel Sekreter	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut Yüksek Standart Tren Hatları ile birlikte kullanışlıdır. Sosyal yatırım projeleri hakkında kurumumuzla iletişim kurulmalıdır. 	Pozitif	Orta	A2
17	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Adana	Seyhan	TCDD Taşımacılık A.Ş. Adana Bölge Müdürlüğü, Servisler Müdürlüğü	Baş asistan yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Kargo taşımacılığı açısından da bağlantı sağlanmalıdır. 	Pozitif	Orta	A2
18	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Adana	Seyhan	TCDD Adana 6. Bölge Müdürlüğü, Demiryolu Bakım Servisi, Üstyapı Şubesi	Mühendis	<ul style="list-style-type: none"> Tren hattının Silifke'ye kadar uzanması halinde turizm potansiyeli artacaktır. Adana-Yumurtalık-Karataş bölgelerine ulaşım yolları yetersiz durumdadır. Burada ulaşım gelişirse turizm açısından da gelişme sağlanır. Böylece deniz turizminde Mersin'e bağımlılık azalır. 	Pozitif	Yüksek	A1
19	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Adana	Seyhan	TCDD Adana 6. Bölge Müdürlüğü, Demiryolu Bakım Servisi	Servis Müdür Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Proje güzergahı boyunca tarımsal faaliyet alanları bulunmaktadır. Kamulaştırma konusunda endişeler var. Bu bölgelerdeki yerel halkın özellikle bilgilendirilmesi gerekmektedir. 	Negatif	Orta	C2
20	Belediyeler	Adana	Ceyhan	Ceyhan İlçe Belediyesi, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü	Sorumlu Müdür	<ul style="list-style-type: none"> Ceyhan'daki çalışmalar bazı hukuki süreçler nedeniyle durdu 	Negatif	Düşük	C3
21	Belediyeler	Osmaniye	Merkez	Osmaniye Belediyesi	Belediye Başkan Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Yakın şehirler arasındaki ilişkiler gelişir, ancak şehir içi geçiş noktalarında sorunlar yaşanabilir. Hem kurumlar hem de yerel halk Proje hakkında bilgi sahibi değildir. 	Pozitif	Düşük	A3
22	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Osmaniye	Merkez	Osmaniye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Müdür Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Organize Sanayi Bölgesine erişim artarsa sanayi de gelişir. Toprakkale bölgesi şehrin gelişim yönünde ama mesafe olarak. Ulaşım sorunu çözülürse mesafe sorun olmaktan çıkacaktır. 	Pozitif	Orta	A2

	Topluluk Paydaşları	İl	İlçe	Kurum	Temsilci Kişi	Görüşmenin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
23	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Osmaniye	Merkez	Osmaniye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Planlama ve İskan Müdürlüğü	Şube Müdürü	<ul style="list-style-type: none"> Osmaniye'nin Merkez İlçesinde mutlaka istasyon olmalıdır. İstasyon Toprakkale'de olursa yolcu sayısı azalacaktır. Osmaniye'de yaşayan insanlar için 5-6 km uzun bir mesafe. Tren kullanmak için Toprakkale'ye gitmeyi tercih etmiyorlar. 	Negatif	Düşük	C3
24	Belediyeler	Osmaniye	Düziçi	Düziçi İlçe Belediyesi	Belediye Başkan Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> İstasyon, bölge içinde önemli bir yere sahiptir. Doğu-Batı trenleri buradan geçmektedir. Mevcut trenler gecikmeli olduğu için tren kullanımı yaygın değildir. Ancak, yüksek standartlı bir tren varsa tercih edilir. Yüksek standartlı trenler yolcu vagonlarına bir alternatiftir. 	Pozitif	Yüksek	A1
25	Belediyeler	Osmaniye	Bahçe	Bahçe İlçe Belediyesi	Belediye Başkan Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Yüksek standartlı tren nedeniyle üst geçit inşa edildi. Bazı köylere erişim yolları kapatıldı. Savranlı ve Çolaklı köyleri ile Hasanbeyli kasabasının karayoluna erişimi kesilmiştir. Şimdilerde karayoluna erişmek için demiryolu hattının üzerinden geçiyorlar. Raylar döşendiğinde ulaşım tamamen sekteye uğruyor. 	Negatif	Yüksek	C1
26	Belediyeler	Osmaniye	Nurdağı	Nurdağı İlçe Belediyesi, İmar ve Şehircilik Şubesi	Teknisyen	<ul style="list-style-type: none"> Araç alım satımı dışında herhangi bir ekonomik faaliyet bulunmamaktadır. Sanayi faaliyeti yoktur, kapasite olarak iş alanı yoktur. Hayvancılık düşük, çiftçilik ise iyi durumdadır. - Gençler işsizlik nedeniyle il dışına gidiyor Gençlere iş olanakları açılırsa, istihdam sağlanırsa bundan faydalanacak çok kişi olacaktır. 	Pozitif	Yüksek	A1
27	Belediyeler	Gaziantep	Şehitkamil	Adana Büyükşehir Belediyesi,	Belediye Başkan Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Gaziray (hafif raylı sistem), Metro ve yüksek standartlı raylı sistem, Ulaşım Ana Planı kapsamında entegre bir ulaşım sisteminin parçalarıdır. 	Pozitif	Yüksek	A1
28	Odalar, Birlikler ve Kalkınma Ajansları	Gaziantep	Şehitkamil	İpek Yolu Kalkınma Ajansı	Uzman	<ul style="list-style-type: none"> Avantaj: Ekonomiye katkı sağlar. Gaziantep; Van, Urfa, Diyarbakır, Mardin, Şırnak, Kızıltepe, Nusaybin, Birecik, Suruç, Adıyaman bölgeleri için lojistik merkez konumundadır. Dezavantaj: Gaziantep'in son istasyon olması kötü. Hat Gaziantep'te kesilmiyor ve Konya, Adana, Ankara gibi hatlara bağlanması daha faydalı. 	Pozitif	Yüksek	A1
29	Valilikler	Gaziantep	Şehitkamil	Gaziantep Valiliği	Vali Yardımcısı	<ul style="list-style-type: none"> Mersin ve Gaziantep arasındaki ulaşım hem ticari hem de turist trafiği açısından sorunludur. Yüksek standartlı bir tren bu durumu düzeltir. 	Pozitif	Yüksek	A1
30	Kamu Kurumları / Kamu Hizmeti Sağlayıcıları	Gaziantep	Şehitkamil	TCDD Altyapı Genel Müdürlüğü	Gar Müdürü	<ul style="list-style-type: none"> Yüksek standartlı trenin geçtiği yerin değerini artırır. Yüksek standartlı demiryolu Gaziantep'in popülaritesini artırır. Gaziray gibi çok büyük bir proje var. 	Pozitif	Yüksek	A1

7.1.2 Muhtarlarla İstişare

2012'de yürürlüğe giren 6360 sayılı Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Mersin, Adana ve Gaziantep'te belde, köy ve mahallelerin idari statüleri değişti. Bu değişiklik çerçevesinde köy statüsündeki yerleşim yerleri mahalleye dönüşmüştür. Dolayısıyla Ceyhan ve Şehitkamil ilçeleri Büyükşehir Belediyesi sınırında olup, kırsal özellik göstermektedirler.

Seyhan, Yüreğir, Akdeniz ve Tarsus gibi nüfus yoğunluğunun yüksek olduğu metropollerde (kentsel alanlarda) mahalle sayısı az, mahallelerin nüfus sayısı yüksektir. Öte yandan, Düziçi ve Nurdağı gibi nüfus yoğunluğunun düşük olduğu ilçelerde (kırsal alanlarda) köy sayısı fazla, köylerin nüfus sayısı düşüktür.

Örnekleme dahil edilen "kentsel alanlar" ile "kırsal alanlar" arasındaki bu açığı kapatmak için Muhtarlık anketinden destek alınacaktır. Bu nedenle Muhtarlık anketi "kırsal alan" olarak kabul edilen "il/ilçe merkezinde olmayan köy ve mahallelerde" yapılacaktır.

Kırsal alanlar, Ceyhan, Toprakkale, Düziçi, Bahçe, Nurdağı ve Şehitkamil ilçelerine bağlı köylerde / mahallelerde muhtar anketlerinin yapıldığı yerlerdir.

Aralık 2020 itibariyle 19 muhtarla görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin 9'u Osmaniye'de, 5'i Adana'da ve 5'i Gaziantep'te gerçekleştirilmiştir (bkz.).

Muhtar görüşmelerinin genel sonuçlarına göre, görüşmelerin 8'i olumsuz, 7'si nötr ve kalan 4 görüşme ise olumlu görüş bildirmiştir.

Tablo 7-4. Muhtar Görüşme Sonuçlarının İllere Göre Dağılımı

	İl	Pozitif	%	Negatif	%	Nötr	%	Görüşülen Muhtar Sayısı	%
Adana	Ceyhan	1	25.0	2	25.0	2	28.6	5	26.3
Osmaniye	Bahçe	0	0.0	3	37.5	0	0.0	3	15.8
Osmaniye	Düziçi	3	75.0	0	0.0	1	14.3	4	21.1
Osmaniye	Toprakkale	0	0.0	1	12.5	1	14.3	2	10.5
Gaziantep	Nurdağı	0	0.0	2	25.0	1	14.3	3	15.8
Gaziantep	Şehitkamil	0	0.0	0	0.0	2	28.6	2	10.5
Total		4	100.0	8	100.00	7	100.0	19	100.0

Tablo 7-5. Tamamlanan Muhtar Görüşmeleri ve Görüşme Sonuçları

	İl	İlçe	Köy / Mahalle	Görüşmenin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
1	Adana	Ceyhan	Çakaldere	Projenin olumlu veya olumsuz bir etkisi yoktur. Bu bir devlet projesidir. Kamulaştırmaların yapıldığını ve ödemelerin alındığını biliyorum.	Nötr	Düşük	B3
2	Adana	Ceyhan	Kuzucak	Projenin herhangi bir etkisi yoktur.	Nötr	Düşük	B3
3	Adana	Ceyhan	Toktamış	Geçitte iki seviye vardı. Birinin kapatılması gerekiyor.	Negatif	Düşük	C3
4	Adana	Ceyhan	Küçükburhaniye	Ceyhan'dan geçen yük treni ile içinden geçen yolcu treni kapalı olduğunda (<i>tren geçişi sırasında</i>) trafik tıkanıyor. Yük treni arıza yaparsa saatlerce çok yoğun oluyor. Bir hasta çevre hastaneden Adana'ya gidemiyor.	Negatif	Yüksek	C1

	İl	İlçe	Köy / Mahalle	Görüşmenin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
5	Adana	Ceyhan	Çokçapınar	Cihazlar toz ölçümü gürültü ölçümleri için konuldu. Bize rotayı söylediler.	Pozitif	Düşük	A3
6	Osmaniye	Bahçe	Savranlı	Asfalt bozulmuş. İnşaat ustaları ile görüştük. Köye gidiş geliş yolu tren (Aygır-Hasanbeyli-Çolaklı) nedeniyle kapalıymış. Köye giden yol kesik olduğu için bağlanıp bağlanmayacağını merak ediyoruz.	Negatif	Yüksek	C1
7	Osmaniye	Bahçe	Nohut	Köyün mevcut arazisi çok kısıtlıdır.	Negatif	Yüksek	C1

	İl	İlçe	Köy / Mahalle	Görüşmenin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
8	Osmaniye	Bahçe	Burgaçlı	Köydeki kaynaktan (memba veya pınar) çekilen su kurudu. Yarbaşı ile Taşoluk arasında yer alan Payanlı Mahallesi. Burada 30-40 ev vardı ve kaynaklarından çıkan sular tünelden geçiyordu. Mahallelerin suları kurudu. Meyve bahçeleri kurudu. Evleri tanklarla su bastı.	Negatif	Yüksek	C1
9	Osmaniye	Düziçi	Çamiçi	Ne Proje ne de kamulaştırma hakkında bilgimiz var.	Nötr	Düşük	B3
10	Osmaniye	Düziçi	Akçakoyunlu	İstihdam açısından, ekonomik olarak her yere fayda sağlar.	Pozitif	Yüksek	A1
11	Osmaniye	Düziçi	Bostanlar	Kimse fazla tren kullanmıyor ama trenin buradan geçmesi bizi mutlu eder.	Pozitif	Orta	A2
12	Osmaniye	Düziçi	Yazlamazlı	Tünel inşa ediliyor. Çalışmalar devam ediyor. Köylülerimiz hattın nereden geçeceğini çok merak ediyor.	Pozitif	Orta	A2

	İl	İlçe	Köy / Mahalle	Görüşmenin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
13	Osmaniye	Toprakkale	Karataş	Bu konuda ne bilgim ne de fikrim var. Sadece bunun ülke için iyi olacağını düşünüyorum.	Nötr	Düşük	B3
14	Osmaniye	Toprakkale	Kışla	Mahallede bir hemzemin geçit (kontROLSÜZ) kapatıldı. Mahalleli isyan etti. Beton bariyer koydular. Vatandaş başka yollardan gelip gidiyor.	Negatif	Yüksek	C1
15	Gaziantep	Nurdağı	Aslanlı	Köyümün karşısında bir şantiye var ama kimse bilgi vermiyor. Üstelik şantiyede çalışan şefin de hiçbir şeyden haberi yok. Soru soracak bir muhatap bulamıyoruz. Gar yanımızda olacak, durağın burada olacağını biliyoruz ama soru soracak insan yok. Bir şantiye var, tünelde çalışılıyor ama şantiyede kaç işçi olduğunu bile bilmiyoruz.	Negatif	Yüksek	C1
16	Gaziantep	Nurdağı	Sakçagözü	Proje bizim bölgemize girmedir.	Nötr	Düşük	B3

	İl	İlçe	Köy / Mahalle	Görüşmenin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
17	Gaziantep	Nurdağı	Şatırhüyük	İnşaat araçlarının kullandığı yolları bozuyorlar ve kamyonlardan ve iş makinelerinden malzeme dökülüyor. Muhtemelen Fernas'ın aletleri. Nereye şikayet edeceğimizi bilmiyoruz. Bu yollar Sakçagözü ile Şatırhüyük arasındaki yollar.	Negatif	Yüksek	C1
18	Gaziantep	Şehitkamil	Sam	Proje çalışmasının yerleşim yerimiz üzerinde hiçbir etkisi yoktur.	Nötr	Düşük	B3
19	Gaziantep	Şehitkamil	Boyno	Proje çalışması henüz bize ulaşmadı.	Nötr	Düşük	B3

7.1.3 Odak Grup Tartışmaları ve Derinlemesine Görüşmeler

Odak grup tartışması/görüşmesi, belirli bir konu hakkında detaylı bilgi edinmek için yapılandırılmış bir grup sürecidir. Bir odak grup tartışması, açıkça tanımlanmış bir konuyu tartışmak üzere 7-12 katılımcıdan oluşur. Bir odak grup oturumu yaklaşık 1-1,5 saat sürer ve maksimum süresi 2 saat olabilir. Bir uzman açık uçlu sorular sorar ve tartışmaların düzenli bir şekilde devam etmesini sağlar. Bu çalışmada her ili temsil edecek şekilde bir odak grup toplantısı düzenlenmesi yeterli görülmüş ve 4 odak grup toplantısı gerçekleştirilmiştir (bkz. Tablo 7-6).

Cumhurbaşkanlığı Genelgesi (20.03.20 tarih ve 31074 sayılı) ile ilgili ulusal ve uluslararası düzeyde açık veya kapalı alanlarda yapılacak bilimsel, kültürel, sanatsal ve benzeri toplantı veya etkinlikler için genelgeye göre çevrimiçi odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Odak grup toplantısı yapmak için gerekli kişi sayısının yetersiz olduğu durumlarda derinlemesine görüşme yöntemlerinden destek alınmıştır.

Tablo 7-6. Odak Grup Görüşmeleri ve Derinlemesine Görüşmelerin Genel Sonuçları

İl	Başlık	Konu	Temsilciler / Üyeler	Tartışmaların / Görüşmelerin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
Mersin	Hassas gruplar	Engelli birey	<ul style="list-style-type: none"> - Türkiye Sakatlar Derneği Tarsus Şubesi - Otizm Derneği Tarsus Şubesi - Tarsus Görme Engelliler Derneği 	<p>Tüm faaliyetler engelli bireylerin haklarını dikkate almalıdır.</p> <p>Yürütülen projelerden engelliler de yararlanmalıdır.</p> <p>Engelli dernekleri ile iletişime geçilmelidir.</p> <p>Proje geliştirmeden önce dernek temsilcileri ile bir çalıştay yapılmalıdır.</p>	Pozitif	Orta	A2

İl	Başlık	Konu	Temsilciler / Üyeler	Tartışmaların / Görüşmelerin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
Adana	Hassas gruplar	Kadın	- Adana "Kadın Eli" Kadın Kalkınma, Üretim ve İşletme Kooperatifi	Kesinlikle olumlu etkiler. Adana-Mersin hattında günlük geliş ve gidişler çok yoğun. Adana-Mersin arasında otobüs ve binek araç yerine tren tercih ediliyor. Adana'daki çalışmalarımızı bölgeye yaymak istiyoruz. Benzer çalışmalar yürüten derneklerle/kooperatiflerle çalışmak istiyoruz. Projenin paydaşı olmak konusunda çok istekliyiz.	Pozitif	Yüksek	A1
Osmaniye	STK'lar / Meslek Örgütleri	İşbirliği ve dayanışma	- İlim Yayma Cemiyeti Osmaniye Şube Başkanlığı - Osmaniye İlim Sanat Ve Kültür Derneği (İLSANDE R) - Anadolu Esnaf Sanayici ve İşadamları Derneği (ANESİAD) Osmaniye Şube Başkanlığı - Türkiye Beyazay Derneği Osmaniye Şube Başkanlığı - Ziraat Mühendisleri Odası Osmaniye Şube Başkanlığı	Özellikle Bahçe İlçesi'nde güzergah boyunca yer alan yerleşim yerlerinde kamulaştırma ile ilgili sorunlar yaşandığını duyduk. Proje çalışmalarının beklenenden uzun sürmesi sorun yaratmış olabilir. Yerel halk, dernekler, ustalar ve inşaat işleriyle uğraşan kişiler proje hakkında yeterli bilgiye sahip değiller. Örneğin güzergâhla ilgili bilgi paylaşımı çok önemli. Toprakkale'de bir istasyon, Osmaniye'de bir istasyonun olmaması bir dezavantaj olabilir.	Pozitif	Orta	A2

İl	Başlık	Konu	Temsilciler / Üyeler	Tartışmaların / Görüşmelerin Ana Konu(ları)	Etkileşim Tipi	Etkileşim Seviyesi	Sonuç Seviyesi
Gaziantep	Üniversiteler	Öğrenciler	Gaziantep Üniversitesi Sosyoloji Bölümü mezun öğrencileri	<p>Gaziantep göç alan ve gelişen bir şehir olduğu için ulaşımın gelişmesi bu duruma katkı sağlamaktadır.</p> <p>Projenin olumlu etkisi güzergaha bağlı olarak artar ya da azalır. Örneğin doğu bölgesine uzanmalı ya da diğer ana hatlarla birleşmelidir.</p> <p>Gaziantep'te trenle yük taşımacılığı yaygındır ancak yolcu taşımacılığı yoktur.</p>	Pozitif	Orta	A2

8. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI

Paydaş katılım planı periyodik olarak güncellenmelidir. İnşaat aşamasında Projede herhangi bir değişiklik olması durumunda, PKP güncellenecek ve güncellenmiş versiyon paydaşlara iletilecektir. Paydaşlara ulaşma yolları aşağıda sunulmuştur.

- Bilgilendirilmiş İstişare ve Katılım
- İnternet/Proje Web Sitesi
- Kitle iletişim araçları (yerel gazeteler, TV kanalları, radyo, sosyal medya).
- Proje sahasında ve İlgili Alanındaki Belediyelerde basılı kopyalar.
- Etkilenen yerleşkelerin muhtarlıkları

İnşaat ve işletme sırasında, öngörülemeyen ve ortaya çıkan olaylarla ilgili güncellemeler, durumun bir özetini de içeren yıllık bir çevresel ve sosyal rapor şeklinde paydaşlara sunulacaktır. Raporlar, alınan şikayetlerin bir özetini (şikayetçinin gizliliği korunarak) ve bunların nasıl çözüldüğünü içermelidir. Ayrıca, Proje kapsamında gerçekleştirilebilecek Sosyal Etki Değerlendirmesi veya Yerleşimleri kapsayacak şekilde gerçekleştirilmesi muhtemel çalışmalara/anketlere de yer verilmelidir. Paydaş katılım süreci, Proje yaşam döngüsünün en erken aşamasında, arazi edinimi, ekonomik ve fiziksel yerinden edilme konularında başlatılmalı ve proje ömrü boyunca devam etmelidir. Arazi edinimi ve yeniden yerleşim konusunda paydaş katılımı YYEP aracılığıyla gerçekleştirilecektir.

8.1. Hassas Grupların Katılımı

Birçok ulusal veya uluslararası kuruluş, tesisin olumsuz etkilerine ve risklerine karşı özellikle savunmasız olan bireylerin/toplulukların desteğine ihtiyaç duymaktadır.

Projenin kurulacağı bölgede (Mersin-Gaziantep) engelliler, kadınlar, Türkçe bilmeyenler, yaşlılar vb. kamusal süreçlerde genellikle yeterli temsil imkânına sahip olmayan kişilerin tespit edilmesi için ayrı bir çalışma programı yürütülecektir.

PKP'nin uygulanmasını desteklemek üzere Halkla İrtibat Sorumluları (bir erkek ve bir kadın) atanacak ve Proje ile ilgili endişeler konusunda etkilenen topluluklarla düzenli olarak istişarelerde bulunulacaktır. Bu şekilde, kadınların ve erkeklerin Proje hakkında eşit şekilde bilgi almaları ve fikirlerini iletmeleri sağlanacaktır. HİS'ler ayrıca Proje bilgilendirme paketinin yaygınlaştırılmasından da sorumlu olacaktır. Ayrıca, alınan şikâyetler ve bunların çözümüne ilişkin kayıtların düzenli denetimini yapacaklardır. HİS'lerin İngilizce çalışabilmeleri ve akıcı Türkçe konuşabilmeleri (yazılı ve sözlü) beklenmektedir ve ilgili disiplinde (sosyal bilimler, iletişim vb.) bir Üniversite veya benzeri bir kurumdan mezun olmak bir avantaj olacaktır.

Halkla İrtibat Sorumlularına ek olarak, Projeden etkilenen yerleşim yerlerinde yaşayan Suriyeli nüfus için tercümanlar görevlendirilecektir. Tercümanlar, projeden etkilenen Suriyeli nüfusu anlamlı ve doğru bir şekilde bilgilendirmek için kamu istişarelerine, bilgilendirme toplantılarına ve HİS ziyaretlerine katılacaktır.

Proje GN kapsamında sağlanacak yardım hattı, web sitesi ve basılı broşürler için de çeviri ve iletişim danışmanlığı sağlanacaktır. Türkçe bilmeyen tüm PEK'lerin Proje sürecine anlamlı bir şekilde katılımı için şikâyet iletimi ve geri bildirim mekanizmasında çeviri ve Arapça dil desteği sağlanacaktır.

Etkilenen yerleşim yerlerinde kadınların ve hassas grupların katılımı için odak grup toplantıları düzenlenmesi Projenin PKP konularının her toplantısı veya bilgilendirme konusu için yapılacaktır.

Kadınların, hassas grupların ve engelli PEK'lerin Proje danışma toplantılarına katılamaması durumunda, Projeden etkilenen yerleşim yerlerinde (köyler ve mahalleler), erişilebilir alanlarda ve hedef gruplar için uygun zamanlarda ek toplantılar düzenlenecektir.

Bu toplantılar, Avrupa Parlamentosu için tamamlayıcı toplantılar olarak gerçekleştirilecektir.

- Toplum güvenliği bilgilendirmesi,
- PKP ve Şikayet Giderme Mekanizması Açıklaması,
- İstihdam fırsatları ve işe alım prosedürleri bilgilendirme faaliyetleri.

Yukarıda belirtilen paydaş katılım toplantıları Paydaş Katılımı Eylem Planı Tablosunda detaylandırılmıştır.

Bu odak grup toplantıları, halka açık toplantılara ulaşamayan tüm grupların katılımını sağlamak için aynı içerik ve amaçla eş zamanlı olarak aşağıdaki gruplar için gerçekleştirilecektir;

- Projeden etkilenen kadınlar,
- Dezavantajlı ve marjinal gruplar, Romanlar vb,
- Suriyeliler, Göçmenler,
- Yaşlı insanlar,
- Engelli İnsanlar,
- Yoksul haneler.

8.2. Politika

Mersin-Adana-Gaziantep Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi için mevcut durumda Halkla İlişkiler Politikası, Çevre Politikası ve Kalite Yönetim Sistemi Politikası uygulanmaktadır ve bu politikalar proje ömrü boyunca devam ettirilecektir. Ayrıca proje kapsamında oluşturulan politikalar projenin resmi internet sitesinde yayınlanacaktır.

8.3. Paydaş Katılımı Eylem Planı

Projenin inşaat aşaması için Paydaş Katılımı Eylem Planı aşağıda verilmiştir.

Tablo 8-1. Paydaş Katılımı Eylem Planı¹

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
Rönesans Holding ile kredi kuruluşları arasındaki PKP uyumluluğunun belirlenmesi	Paydaş katılımı yaklaşımı, kullanılacak yöntemler ve zaman çerçeveleri konusunda tüm tarafların mutabakatı	Rönesans Holding ve Kredi Kuruluşları	Çevrimiçi görüşme veya toplantılar Yüz yüze toplantılar	Kasım 2021	Rönesans Holding	Anlaşma	PKP'nin Hazırlanması PKP'nin Onaylanması
ÇSED, PKP ve GM, Rönesans ve AYGM Proje Web Sitesinde duyurulacaktır. Belgeler mevcut olacak ve GM için geri bildirimler/şikayetler de Proje web sitesinde tanımlanan bağlantı aracılığıyla alınacaktır.	Projenin ana belgelerinin açıklanması Proje sürecine paydaş katılımının sağlanması	Rönesans Holding ve AYGM	Web sitesi	Belgelerin onaylanmasını takiben	Rönesans Holding	Web sitesi	Kamuya açık belgeler Proje bağlantısı
PKP ve Şikayet Giderme Mekanizması Bilgilendirmesi: PKP ve ŞGM mekanizması bilgi ve bilgilendirme toplantıları Projeden etkilenen 4 İlde ve Projeden etkilenen tüm ilçelerde yapılacaktır. Proje Paydaş listesinde tanımlanan tüm yerel paydaşlara bir sunum hazırlanacak ve sunulacaktır. Sunum ve toplantı asgari olarak şunları içerecektir;	Tüm paydaşların Proje ŞGM ve Projenin PKP süreci hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak ŞGM irtibat kişileri hakkında bilgi paylaşımı	Rönesans Holding ve Kredi Kuruluşları Tüm paydaşlar Toplantılar tüm yerel paydaşları kapsayacaktır. Bu nedenle hassas gruplara aşağıdaki yardımlar sağlanacaktır;	Çevrimiçi görüşme veya toplantılar / yüz yüze toplantılar Paydaş ziyareti	İnşaat faaliyetlerinin başlangıcında, Projenin tüm sektörlerinin inşaat öncesi sürecinde,	Rönesans Holding ve Danışmanlar	- E-posta - Rönesans Holding'in web sitesinde toplantı bilgileri - İnşaat kamp alanı Duyuru. - Köy muhtarına	Toplantı sunumu Toplantı raporu Toplantı Fotoğrafları Katılım Listeleri

³ Bu eylem planı tüm inşaat faaliyetleri için öngörülmektedir ve her bir bölümün inşaat programına göre revize edilecektir. İhtiyaç duyulması halinde her bölüm için bir eylem planı hazırlanacak ve güncellemeler yeni PKP revizyonuna eklenecektir.

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
<ul style="list-style-type: none"> - Proje tanımı - PKP'nin Amacı - ŞGM'nin tanımı - Proje ile ilgili şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözüm mekanizması - ŞGM prosedürü - ŞGM için erişim araçları - PKP süreci ve ŞGM'den sorumlu personelin iletişim bilgileri - Paydaşlar tarafından belirtilen endişe ve öneriler - Açıklanan belgeler ve kullanılabilirlik 	ŞGM iletişim yolları hakkında bilgi paylaşımı	Uzak mahalle veya köylerde yaşayan PEK'ler için ulaşım desteği sağlanması, Engelli PEK'lerin toplantılara katılımı için yardım, Toplantıların engelli PEK'ler, kadınlar, göçmenler vb. için erişilebilir bir yerde düzenlenmesi - Türk olmayan PEK'ler için çeviri sağlanması (Arapça çeviri),		4 Şehirde de. ÇSED ve PKP belgelerinin onaylanmasını takiben, düzenlemeler ve toplantılar yapılacaktır.		katılım mektubu	
<p>Muhtarlarla istişare ve bilgi paylaşımı</p> <p>Projeden etkilenen yerleşim yerlerinin muhtarları ziyaret edilecek veya ortak bir yerde muhtar bilgilendirme toplantıları düzenlenerek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proje takvimi - Toplum sağlığı ve güvenliği, - İstihdam fırsatları, - Projenin hassas grup üzerindeki etkileri, - Proje etki değerlendirmesi hakkında bilgi paylaşılacaktır, 	<ul style="list-style-type: none"> - Proje takvimi, olası etkiler, fırsatlar ve Projenin ŞGM'si hakkında bilgi paylaşımı - Etkilenen yerleşim yerlerindeki hassas grupların belirlenmesi - Proje sahasının çevresindeki yerleşimlerde yaşayan ve toplantıya katılmayan veya Proje şikayet mekanizmasına erişimi zor olan 	Hassas PEK'ler Muhtarlar	Çevrimiçi görüşme veya toplantılar Yüz yüze toplantılar Odak grup toplantıları Telefon Mektup/posta	ÇSED ve PKP belgelerinin onaylanmasını takiben 4 Şehirde de inşaat faaliyetlerini n başlangıcında	Rönesans Holding ve Danışmanlar	Toplantıların duyurusu aşağıdaki yerlerde yapılmaktadır; -İnşaat kamp alanı Duyuru; - Köy muhtarına katılım mektubu - İlgili valilik ve kaymakamlıklara katılım mektubu - Rönesans Holding'in web sitesinde toplantı bilgileri	Toplantı sunumu Toplantı raporu Toplantı Fotoğrafları Katılım Listeleri Muhtar Danışma Formları

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
	hassas grupların bilgilendirilmesi						
<p>Toplum güvenliği bilgilendirme toplantıları</p> <p>Proje ile ilgili riskli bir faaliyet gerçekleşeceği zaman yerel PEK'lerin ve muhtarların aşağıdaki şekilde bilgilendirilmesi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - İnşaat faaliyetinin başlaması - Derine kazılması, - Kazı nakliyesi, - Yoğun araç trafiği, - Gürültü, titreşim veya toz etkisini artıracak bir Proje faaliyeti, - Yolların geçici olarak kapatılması, - Geçiş kısıtlaması, -Trafik yoğunluğunda artış, -Ağır araç trafiğinde artış, -İnşaat nedeniyle arazi, mera veya diğer yolların geçici olarak kapatılması, - İnşaat nedeniyle geçici tren erişim geçitlerinin kapatılması, Projenin etkisinden etkilenecek tüm yerleşim yerlerinde bilgilendirme toplantıları düzenlenecek, alternatifler duyurulacaktır. vb. 	Proje ile ilgili yoğun bir faaliyet gerçekleşeceği zaman yerel PEK'lerin ve muhtarların bilgilendirilmesi	Yerel PEK'ler Muhtarlar	Çevrimiçi görüşme veya toplantılar Yüz yüze toplantılar Bilgilendirici broşürler/el ilanları	İhtiyaç olduğunda	Rönesans	Paydaş Saha Ziyareti Çevrimiçi toplantılar E-posta bilgileri Posterler El ilanları/ broşürler	Broşürler/ El ilanları Toplantı raporu Toplantı Fotoğrafları Katılım Listeleri Muhtar Danışma Formları
Projeden etkilenen yerleşim yerlerindeki okulların ziyaret edilmesi Projeden etkilenen Okullar ve Proje erişim yolundan etkilenen okullar, toplum sağlığı ve güvenliği konularını istişare etmek ve alınan gerekli önlemler hakkında bilgi vermek, irtibat kişisi bilgilerini paylaşmak için ziyaret edilecektir.	Proje takvimi, olası etkiler, Projenin ŞGM'si hakkında bilgi paylaşımı	Okul Müdürleri Okul Öğretmenleri	Paydaş Saha Ziyareti Çevrimiçi toplantılar	ÇSED ve PKP belgelerinin onaylanmasını takiben 4 Şehirde de inşaat faaliyetlerini	Rönesans Holding ve Danışmanlar	E-posta Telefon	Toplantı sunumu Toplantı raporu Toplantı Fotoğrafları Katılım Listeleri

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
				başlangıcın da			
Bilgi paylaşımı, çıkarılan dersler ve Projenin sosyal ve çevresel etkilerinin üç aylık değerlendirmelerini sağlamak için kilit paydaşlarla üç aylık Proje değerlendirme istişareleri yapılacaktır	PKP süreci, Proje takvimi, potansiyel etkiler ve fırsatlar hakkında bilgi paylaşımı	Kilit paydaşlar TCDD AYGM Rönesans Alt Yükleniciler	Çevrimiçi görüşmeler / toplantılar	Üç ayda bir	Rönesans Holding ve Danışmanlar	E-posta Telefon	Toplantı sunumu Toplantı raporu Toplantı Fotoğrafları Katılım Listeleri
İstihdam olanakları ve işe alım prosedürleri bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir 2 yöntem uygulanacaktır 1. Üniversiteler ve Meslek Liseleri, Meslek odaları, STK, İŞKUR vb. (kamu kurumları) bilgilendirmek için yüz yüze ziyaretler veya toplantılar veya çevrimiçi toplantılar yapılacaktır. 2. Muhtarlar yüz yüze ziyaretler yapılacaktır. Her toplantı veya danışma yöntemi için yazılı bilgilendirme broşürleri sağlanacaktır	İstihdam fırsatları ve satın alma süreci hakkında bilgi paylaşımı	Üniversiteler ve Meslek Liseleri, Meslek odaları, Kadın istihdamı veya engelli bireyler üzerine çalışan STK, İŞKUR vb (kamu kurumları) Muhtarlar hem yüz yüze veya çevrimiçi olarak hem de yazılı bilgi paylaşımıyla bilgilendirilecektir	Çevrimiçi görüşmeler / toplantılar	Proje kapsamında yerel işe alımlar ve satın almalar için planlama sürecinde,	Rönesans Holding ve Danışmanlar	E-posta Telefon Yerel medyada duyuru	Toplantı sunumu Toplantı raporu Toplantı Fotoğrafları Katılım Listeleri
Etkilenen yerleşim yerlerinde kadınların ve hassas grupların katılımı için odak grup toplantıları düzenlenmesi Kadınların, hassas grupların ve engelli PEK'lerin Proje danışma toplantılarına katılamaması durumunda, Projeden etkilenen yerleşim yerlerinde (köyler ve mahalleler), erişilebilir alanlarda ve hedef gruplar için uygun zamanlarda ek toplantılar düzenlenecektir.	Bu toplantılar - Toplum güvenliği bilgilendirmesi, - PKP ve Şikayet Giderme Mekanizması Bilgilendirme, - İstihdam olanakları ve işe alım prosedürleri bilgilendirme faaliyetleri aynı içerik ve amaçla	Projeden etkilenen kadınlar Hassas gruplar Suriyeliler, Göçmenler, Romanlar, Yaşlılar, Engelliler	Yüz yüze toplantılar Saha ziyaretleri	Bu odak grup toplantıları, halka açık toplantılara ulaşamayan tüm grupların katılımını sağlamak için yapılacaktır.	Rönesans Holding	Yüz yüze toplantılar Saha ziyaretleri Telefon	Toplantı sunumu Toplantı raporu Toplantı Fotoğrafları Katılım Listeleri

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
	eş zamanlı olarak yürütülecektir. Bu odak grup toplantıları, halka açık toplantılara ulaşamayan tüm grupların katılımını sağlayacak şekilde gerçekleştirilecek tir.						
Mersin Tarsus Adana/ Seyhan ve Yüreğir Ceyhan Toprakkale Osmaniye Düziçi Bahçe Gaziantep/Şehitkamil Pazarcık'da Paydaş katılım toplantıları	ÇSED, YYEP ve PKP hakkında bilgi -Yerel halkın Proje hakkındaki görüş ve endişelerinin alınması; ve -Yerel toplulukların tasarım, inşaat ve işletme aşamalarında karar alma sürecine dahil edilmesi.	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TCDD, Vali, kamu kurumlarının temsilcileri ve halk, muhtarlar	Yüz yüze halk toplantıları	Aralık 2021- Mart 2022	Rönesans Holding ve Danışmanlar, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TCDD,	E-posta Telefon Yerel medyada duyuru Posterler	Toplantı sunumu Toplantı raporu Toplantı Fotoğrafları Katılım Listeleri
Projenin taahhütlerini ve faaliyetlerini desteklemek için meslek odaları, barolar, STK'lar ile insan hakları politikası ve cinsel uzlaşma olaylarının yönetimi konusunda toplantılar ve işbirliği yapılmalıdır	Projenin İnsan Hakları Riskleri konusunda proje süresince birlikte çalışılacak kurumlarla işbirlikleri ve sözleşmeler yapılacaktır	Adana-Mersin-Osmaniye-Gaziantep Barosu, İnsan hakları ve kadın hakları alanında faaliyet gösteren STK'lar, hak temelli STK'lar Belediyelerin kadın çalışma birimleri,	Ziyaretler, Çevrimiçi görüşmeler Toplantılar Odak grup toplantıları	Mayıs- Aralık 2022 Gerektiğinde düzenli olarak	Rönesans Holding ve Danışmanlar	E-posta Telefon	Odak grup/ görüşme formları Paydaş toplantı kayıtları Ortaklık danışma sözleşmeleri

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
		Kadın ve insan hakları konusunda çalışan üniversitelerin ilgili enstitüleri profesyonel odalar,					
Projeden etkilenen yerleşim yerlerindeki projeden etkilenen Hassas Kişiler için sosyal ve toplumsal cinsiyet kapsayıcı toplantılar	Hassas grupların desteklenmesi ve güçlendirilmesi ve paydaş ziyaretleri ve toplantıları yoluyla farkındalık artırma faaliyetlerinin sağlanması	Projeden etkilenen bölgede faaliyet gösteren sosyal destek ve yardım kuruluşları, Muhtarlar Hassas gruplar: Okuma yazma bilmeyen PEK'ler: Okuma yazma bilmeyen kişiler yaşam şanslarında, sosyal ve siyasi katılımlarında, ruh sağlıklarında ve kişisel ilişkilerinde dezavantajlı olabilirler. Engelli ve kronik hastalığı olan PEK'ler: Yer değiştirmesi gerekebilecek olan bu PEK'ler, taşınmayı zor bulabilir veya hassas fiziksel ve refah durumları nedeniyle sağlıkları açısından Proje etkilerine karşı daha savunmasız hale gelebilirler. - Yaşlı kişiler: Kamulaştırma koridorunda ikamet eden ve/veya araziyi kullanan hanelerin bir kısmı yaşlı kişilerden oluşmaktadır. Bu yaşlı	Ziyaretler, Çevrimiçi görüşmeler Toplantılar Odak grup toplantıları	Yılda bir	Rönesans Holding ve Danışmanlar	E-posta Telefon	Odak grup/ görüşme formları Paydaş toplantı kayıtları Ortaklık danışma sözleşmeleri

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
		<p>kişilerin bazılarının sağlığı, yer değiştirme eyleminden veya proje inşaat faaliyetlerinden dolayı olumsuz etkilenebilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gayri resmi arazi/ev kullanıcıları: arazi kullanım hakları ulusal mevzuat tarafından tanınmayan kişiler - Projeden gelir ve arazi kullanımı açısından önemli ölçüde etkilenen haneler. - Birincil gelirleri açısından Projeden önemli ölçüde etkilenen haneler (bir yıldan uzun süredir çalıştıkları bir işte düzenli ücrete dayalı gelire sahip olmayan PEK'ler ve/veya tarım arazisi (hayvancılık dahil) için arazi kullanımı dahil). - Kadın reisli haneler -Mülteciler/göçmenler - Türkçe konuşmayan nüfus -Yoksul haneler veya yoksulluk sınırının altında yaşayan insanlar. (Türkiye'de asgari ücret 2021 yılı itibariyle aylık net 2.825,90 TL'dir). 					

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
		- Hanehalkı üyesi için birincil bakıcı rolünü üstlenen PEK'ler - Yaşlı, hasta veya engelli en az bir üyeye bakan haneler.					

Projenin işletme aşaması için Paydaş Eylem Planı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 8-2. Projenin İşletme Aşaması için Paydaş Eylem Planı

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
Projenin işletme aşaması için PKP'nin ve Şikayet Mekanizmasının uygulanması konusunda görevlendirmek ve eğitim vermek.	Çalışanların GM'nin kapsamı ve uygulanması hakkında bilgilendirilmesi Paydaş katılımı faaliyetleri konusunda çalışan farkındalığının artırılması Taşeron dahil tüm çalışanların GM'ye doğrudan erişimini sağlayacak iletişim bilgilerini açıklayın GM'nin doğru şekilde uygulanmasının sağlanması	TCDD Personeli	Yüz yüze toplantı Çevrimiçi toplantı	Yeni bir taşeron işe başladığında, Tüm çalışanlar için PKP belgesi revize edildiğinde, GM revize edildiğinde, İşe başlamadan önce, her çalışan	Demiryolu Yönetim İdaresi	E-posta Telefon Yazılı bildirim	Eğitim Kayıtları Katılımcı listeleri Toplantı fotoğrafları/kayıtları
Sorumlulukların ve yükümlülüklerin Yükleniciden TCDD'ye geçişine ilişkin bilgilerin yaygınlaştırılması	İnşaat döneminden işletme dönemine geçişte projenin sorumluluk takibi	TCDD Birim yöneticileri ve uzmanları, HİS'ler, Mühendisler vb.	Yüz yüze toplantı Çevrimiçi toplantı	Operasyonel aşamaya geçmeden önce her sorumluluk alanı için en az 1 kez	Yüklenici ve İşveren ile Demiryolu Yönetim İdaresi	E-posta Telefon Yazılı bildirim	Proje belgeleri Katılımcı listeleri Toplantı fotoğrafları/kayıtları

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
Paydaşları, aşağıdakiler dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, onları etkileyebilecek operasyonla ilgili faaliyetler hakkında bilgilendirin: - demiryolu kapanışları ve sapmaları - operasyonel gürültü - trafik sıkışıklığı vb.	Kamu sağlığı ve güvenliği konusunda gerekli bilgileri sağlamak, Acil durumlar için geliştirilen alternatif çözümlerin açıklanması, Tedbirler hakkında kamuoyunun görüşlerini almak	Etkilenen topluluklar, Proje den etkilenen tüm yerleşkeler Proje den etkilenen kişiler Halk.	Yüz yüze toplantı Çevrimiçi toplantı	İşletme başlamadan bir ay önce, etkilenen tüm yerleşim yerlerinde (köyler ve mahalleler) halkı bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. İşletme sırasında, bakım/onarım, demiryolu kapanmaları ve sapmaları, işletme gürültüsü, trafik sıkışıklığı vb. durumlarda	Yol Yönetim İdaresi	E-posta Telefon Yazılı bildirim Muhtarın mahallesine/köy kahvesine asılan ilanlar El ilanı/ broşür	Yazılı duyurular Yayımlanan Reklamlar el ilanı/ broşür Katılımcı listesi Toplantı kayıtları
PKP, GM'nin güncellenmesi ve uygulanması ve Projenin işletme aşaması etkisinin dikkate alınması.	Geçerli PKP ve GM belgelerinin Proje ihtiyaçlarına ve değişen koşullara uyarlanması, Paydaş katılım sürecinin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak, İşletme döneminde sosyal ve çevresel risklerin yönetiminin sağlanması	Etkilenen topluluklar, Proje den etkilenen kişiler Paydaşlar Hassas gruplar TCDD AYG	Masaüstü çalışmaları Saha ziyaretleri Paydaş toplantıları Odak grupları	Projenin operasyonel aşamasına geçişin başlangıcında	Yol Yönetim İdaresi	Belgelerin gönderilmesi E-posta Toplantılar	Güncellenmiş ve onaylanmış belgeler

Yürütülecek Çalışmalar	Amaç	Paydaşlar	Katılım Yöntemi	Zaman Aralığı	Sorumlu Kuruluş	Duyuru yöntemi	Sonuçlar ve Doğrulama belgeleri
Yıllık Çevresel ve Sosyal Raporun geliştirilmesi ve yayınlanması (Yıllık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporunun (YÇSİR) kısa özeti)	Projenin sosyal ve çevresel hedeflerinin izlenmesi Paydaş ilişkilerinin değerlendirilmesi Gerekli iyileştirmelerin yapılması Yıllık eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi Genel ilerleme ve durum değerlendirmesi	AYGM TCDD	Yıllık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları Sosyal ve Çevresel değerlendirme saha ziyaretleri Paydaş toplantıları Aylık Raporlar ve Aylık temel KPI verileri	Her yılın son ayında	Yol Yönetim İdaresi	Belgelerin gönderilmesi E-posta Toplantılar	Geliştirilen ve onaylanan belgeler Saha ziyaret kayıtları Toplantı katılımcı listeleri veya kayıtları
- demiryolu güvenliği - demiryolu koşulları - demiryolu istasyonları ve demiryolu maliyeti hakkında bilgi yaymak	Kamu sağlığı ve güvenliği konusunda gerekli bilgileri sağlamak, Acil durumlar için geliştirilen alternatif çözümlerin açıklanması, Tedbirler hakkında kamuoyunun görüşlerini almak Proje ile ilgili bilgilerin paydaşlarla şeffaf bir şekilde paylaşılması Paydaş ilişkilerinin güven ve iletişim temelinde sürdürülmesini sağlamak	Etkilenen topluluklar, Projeden etkilenen tüm yerleşim yerleri Proje Dış Paydaşları	Yüz yüze toplantı Çevrimiçi toplantı	İşletme başlamadan bir ay önce, etkilenen tüm yerleşim yerlerinde (köyler ve mahalleler) halkı bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. İşletme sırasında, bakım/onarım, demiryolu kapanmaları ve sapmaları, işletme gürültüsü, trafik sıkışıklığı vb. durumlarda	Yol Yönetim İdaresi	E-posta Telefon Yazılı bildirim Muhtarın mahallesine/köy kahvesine asılan ilanlar El ilanı/ broşür	Yazılı duyurular Yayınlanan Reklamlar el ilanı/ broşür Katılımcı listesi Toplantı kayıtları

9. ŞİKAYET MEKANİZMASI

Şikayet Giderme Mekanizması (ŞGM) Prosedürü, paydaş katılımı yönetiminin temel unsurlarından biridir.

Paydaşların proje ile ilgili sorun, şikâyet ve endişelerini projenin ilgili birimlerine iletebilmelerini, iletilen şikâyetlerin doğru yöntemlerle ve sağlıklı bir iletişim içerisinde çözüme kavuşturulmasını sağlayan paydaş katılımı yönetim sürecinin en önemli araçlarından biridir.

Şikayet Giderme Mekanizması Prosedürü, paydaşlar tarafından iletilen sorun, şikayet veya endişelerin gecikmeksizin etkin bir şekilde ele alınmasını ve güvene dayalı sağlıklı paydaş katılımının sürdürülmesini amaçlamaktadır.

Şikâyet mekanizmasının amacı öncelikle paydaşların şikâyet ve taleplerine cevap vermektir. Şikâyet mekanizması açık, yaygın ve kamuya açık olmalıdır. Ayrıca, etkili bir şikayet mekanizması paydaş yönetimi için yazılı bir kaynaktır. Bu nedenle, paydaşların talep ve şikayetlerini yazılı olarak iletmelerini teşvik etmek önemlidir.

Bir yönetim prosedürü olarak şikayet mekanizmasının etkililiği aşağıdaki temel belirleyicilerin varlığına bağlıdır:

- Açıklık ve netlik: Kamunun aydınlatılmasında kullanılan hem görsel hem de yazılı kaynaklar en açık biçimde hazırlanmalıdır. Örneğin, görevlendirilen kişinin adres ve telefon numaraları yaşlılar ve engelliler için de görünür şekilde olmalıdır.
- Yaygınlık ve erişilebilirlik: Broşür, ilan, afiş gibi tüm görsel ve yazılı materyaller Yoksulluk ve Sosyal Etki Analizi kapsamındaki tüm yerleşim yerlerine ulaştırılmalıdır.
- Gizlilik ve kişisel haklara saygı: Tüm faaliyetler boyunca toplanan kişisel veriler 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uygun olarak korunmalıdır.

Şikayet Giderme Mekanizması Prosedürü, tüm iç ve dış Proje paydaşlarını ve Firma bünyesindeki tüm çalışanları kapsar.

9.1. Prosedür

Şikayet Giderme Mekanizması Prosedürü, Şikayet Giderme Mekanizmasının uygulanmasını, şikayet yönetimi adımlarını, araçlarını, sistemin yönetimini ve Şikayet Giderme Mekanizmasına erişim araçlarını tanımlamaktadır.

ŞGM prosedürü, güvenli ve sürdürülebilir paydaş iletişimi kurmak için standartlar ve ilkeler belirler.

ŞGM prosedürü şunları içerir,

- Tüm paydaşların iletişim adresleri,
- PKP'de tanımlanan rol ve sorumluluklara göre mekanizmanın iş akışı,
- Paydaşlardan gelen şikâyet, sorun ve endişeler, hiçbir bilginin üçüncü taraflarla veri olarak paylaşılmadığı, tamamen erişilebilir, ücretsiz ve güvenli bir sistemde değerlendirilir.

Şikâyet giderme mekanizması da paydaş katılım sürecini destekleyen bir araçtır.

- Paydaş bildirimleri ve görüşleri alınır ve kayıt altına alınır.
- Paydaşlarla yapılan iletişim, görüşme ve etkileşimler yer ve zaman bilgisi ile saklanır.
- Paydaş toplantı raporları hazırlanır ve saklanır.
- Projenin izlenmesi ve raporlanması için bir veri tabanı sağlanır.

9.2. Şikâyet Giderme Mekanizmasının Entegrasyonu

Yukarıda tanımlanan araç ve yöntemlerin ŞGM Prosedürü ve PKP uygulama sürecinde kullanılması, kapasite geliştirme faaliyetleri ve Proje ile ilgili uzmanların görev ve iş akışına ilişkin eğitimlerle desteklenecektir. Bu araçlar aracılığıyla alınan şikâyet, öneri ve görüşler, bu Şikâyet Giderme Mekanizması Prosedüründe açıklanan Şikâyet Giderme Mekanizması yönetim sürecine göre değerlendirilecek ve sonuçlandırılacaktır.

Proje temsilcileri veya uzmanları tarafından iletilen her yazılı veya sözlü şikâyet veya öneri, paydaşın iletişim bilgileriyle birlikte ana veri tabanına kaydedilecektir. Tüm süreç, şikâyet mekanizmasının iş akışı dahilinde, ortak kullanılan bu veri tabanında izlenecek ve sonuçlandırılacaktır.

Bu kanal üzerinden alınan şikâyetlere ilişkin geri bildirim ve sonuç bildirimi ilgili paydaşa yapılacaktır.

9.3. İç (Çalışan) Şikâyet Yönetim Süreci

Doğrudan işçi veya üçüncü taraf/alt işveren işçisi olabilecek çalışanlar yazılı şikâyet, yorum ve endişelerini iletmeye teşvik edilmektedir. Şikâyet sahibinin gizliliğinin korunması gerektiğinden, şikâyetler yemek odaları da dâhil olmak üzere çalışanların kolayca erişebileceği alanlara yerleştirilecek olan şikâyet kutularında toplanacaktır. Bu formlar aracılığıyla işçiler isimsiz olarak da şikâyetinde bulunabileceklerdir. İşçilere şikâyet, görüş ve önerilerini nasıl ifade edecekleri konusunda oryantasyon eğitimi sürecinde bilgi verilecektir. Yazılı bildirimler hiçbir şekilde paylaşılmayacak ve şikâyetinde bulunanları zorlamak veya korkutmak için kullanılmayacaktır.

9.4. Dış Şikayet Yönetim Süreci

Şikâyet yönetim sürecinin adımları; şikâyetin alınması, değerlendirilmesi, bildirimin gönderilmesi, soruşturulması, paydaşa geri bildirimde bulunulması, iyileştirme faaliyetlerinin uygulanması ve kapanıştan oluşmaktadır ve bu süreç aşağıdaki bölümlerde ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Bu adımlar aynı zamanda Projenin iç şikayetlerinin yönetim sürecidir.

Dış iletişim, uygun Proje imajının yaratılmasında ilk adımdır. Yaratıcı raporlardan, basılı yayınlardan, sunumlardan veya web sayfalarından ilgili Proje bilgilerini içerir. Dış iletişimin temel amacı paydaşları bilgilendirmek ve Projenin çalışmaları ve kalitesi hakkında önemli mesajlar iletmektir. Dış iletişim faaliyetleri, Proje döngüsünün her aşamasında, kamu kurumları, yerel topluluklar, dernekler, kuruluşlar, akademi, medya ve STK'lardan oluşan paydaş gruplarıyla etkileşim kurmak için çok önemli bir rol oynamaktadır. Tüm paydaşlarla iyi bir çalışma ilişkisi kurulacak ve kamu istişareleri, odak grupları, yüz yüze toplantılar yoluyla aktif olarak girdileri alınacaktır. Projenin etkileri konusunda proaktif, erişilebilir ve duyarlı olmak ve ortak çıkarlara yönelik projelerde paydaşlarla işbirliği içinde çalışmak esastır.

Şikayet Mekanizması, özellikle etkilenen paydaşlara yönelik şikayet yönetimi ve bunların yanıtlarını sağlayacaktır. Dış iletişim, PKP'nin ve Şikayet Mekanizmasının özelliklerini kapsayacaktır. İlgili tüm Proje temsilcileri ve Yüklenici paydaşlarla düzenli olarak iletişim kuracaktır. Dış iletişimin uygulanması ve sürdürülmesi için; her talep ve/veya geri bildirim kaydedilecek ve HİS tarafından takip edilecek ve yanıtlanacaktır. Ekip, belirlenen paydaşlar ve etkilenen topluluklarla yerel bir söylemi kolaylaştırmak için ilgili dış iletişimlerini takip edecektir.

Paydaşlardan gelen hassas şikayetler (Proje sahasında ve Projeden etkilenen yerleşkelerde cinsel sömürü ve istismar/cinsel taciz/cinsel taciz veya proje alanlarında olası çocuk istismarı) şikayet mekanizması kapsamında önceliklendirilecektir. Şikâyet mekanizmasını yönetecek yetkili kişi, inşaat işleri kapsamında finanse edilen projelerin cinsel sömürü, istismar ve taciz vakalarının önlenmesi için Dünya Bankası tarafından hazırlanan rehber hakkında bilgilendirilecektir. Cinsiyete dayalı şiddet, istismar ve taciz şikayetleri, toplumun olumsuz tepkileri nedeniyle bir sessizlik kültürü yaratabilir. Bundan kaçınmak için, paydaşların Proje ile ilgili bu konulardaki şikayetlerini anonim olarak dile getirmeleri ve şikayetleri ele alan yetkililerin bu tür konuları gizli ve tarafsız bir şekilde ele almaları esastır. Ayrıca hassas şikâyetlerle ilgili olarak Proje kapsamında hazırlanan İnsan Hakları Etki Değerlendirmesi dokümanı dikkate alınmalıdır.

9.5. Cinsel Taciz, Cinsiyete Dayalı Şiddet, İnsan Ticareti, Çocuk İşçiliği Olayları Gibi İnsan Hakları Etkileri için Anonim Mekanizma

Cinsel Taciz, Cinsiyete Dayalı Şiddet, İnsan Ticareti, Çocuk İşçiliği gibi İnsan Hakları Etkileri için Anonim Mekanizma aşağıda listelenen aşamalar takip edilerek işletilecektir.

- Şikayetleri veya raporları almak için tüm PEK'ler ve paydaşlar için erişilebilir araçlar kullanılacaktır.

- Şikâyetçi, şikâyetlerini kendi imkânları ve tercihleri doğrultusunda seçtiği araçlar aracılığıyla iletecektir. Şikayetler web sayfası, Rönesans yerel merkez ofisi, telefon hattı, posta/mektup, şikayet-dilek kutuları, Projenin e-posta adresi gibi yollarla iletilecektir.

Anonim şikayetler için Arapça ve Türkçe yardım hattı hizmete alınacaktır.

Dış paydaşlar için belirli noktalara Dilek-Şikâyet kutuları yerleştirilecektir.

- Bir İnsan Hakları Olayı ile ilgili bir ihbarın/isimsiz ihbarların alınması ve değerlendirilmesi, Rönesans tarafından danışman kuruluşla birlikte değerlendirilecek ve soruşturulacaktır.
- Bir insan hakları şikayeti veya raporu, mağduru korumak için uzman kuruluş ve danışman STK ile birlikte soruşturulacaktır.
- Ön soruşturma sırasında yasal yükümlülükler yerine getirilecek ve gerekli aşamada kolluk kuvvetleri veya yasal kurumlar bilgilendirilecektir.
- Gizli tutulması gereken durumlarda, geri dönüşü olmayan paydaşlar, diğer çalışanlar veya Projenin konu dışı birimleri gibi üçüncü taraflar olay hakkında bilgilendirilmeyecektir.
- İnsan hakları ihlalleri veya suç teşkil eden olaylar karşısında Rönesans, mağdurun mahremiyetini, kişisel hak ve özgürlüklerini koruyacak iletişim tedbirlerini alacak ve bu kapsamda yasalara uygun bir iletişim stratejisi dahilinde hareket edecektir.

Proje paydaşlarından gelen arazi edinimi ve yeniden yerleşim ile ilgili şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözüme kavuşturulması AYG ve TCDD'nin dahil olması gereken konular olup, N&S Yönetişimi içerisinde değerlendirilmiştir. Arazi edinimi ve yeniden yerleşim ile ilgili şikayetlerin REC personeline iletilmesi durumunda, ilgili durum AYG'ye iletilmekte ve PUB süreç hakkında bilgilendirilmektedir.

Ayrıca Rönesans İnşaat, şikayetlerin takibi ve sonuçlandırılması ile paydaş ilişkilerinden sorumludur. Dolayısıyla şikayet mekanizması kapsamında alınacak her aksiyon Rönesans İnşaat'ın ilgili birim sorumluları ve HİS'lerinin gözetiminde olacaktır.

MAG Projesi şikayet mekanizması, yukarıda açıklanan İç ve Dış Yönetim Sürecini içerecek şekilde yapılandırılmış ve bu belgede belirtilen ilke ve standartlara uygun olarak, yalnızca Proje ile ilgili ayrı bir şikayet mekanizması olarak işletilecektir.

Diğer bir deyişle, sadece MAG Demiryolu Projesi için sağlanacak bir Proje GM yazılımı veya veri tabanı AYGM, TCDD veya REC'deki ilgili personelin kapsamı ve sorumluluğu dahilinde kullanım şekilleri tanımlanarak kullanılacak ve işletilecektir.

Bu GM, AYGM, TCDD veya REC'in mevcut GM'sinden ayrı olacaktır.

9.6. İletişim Bilgileri

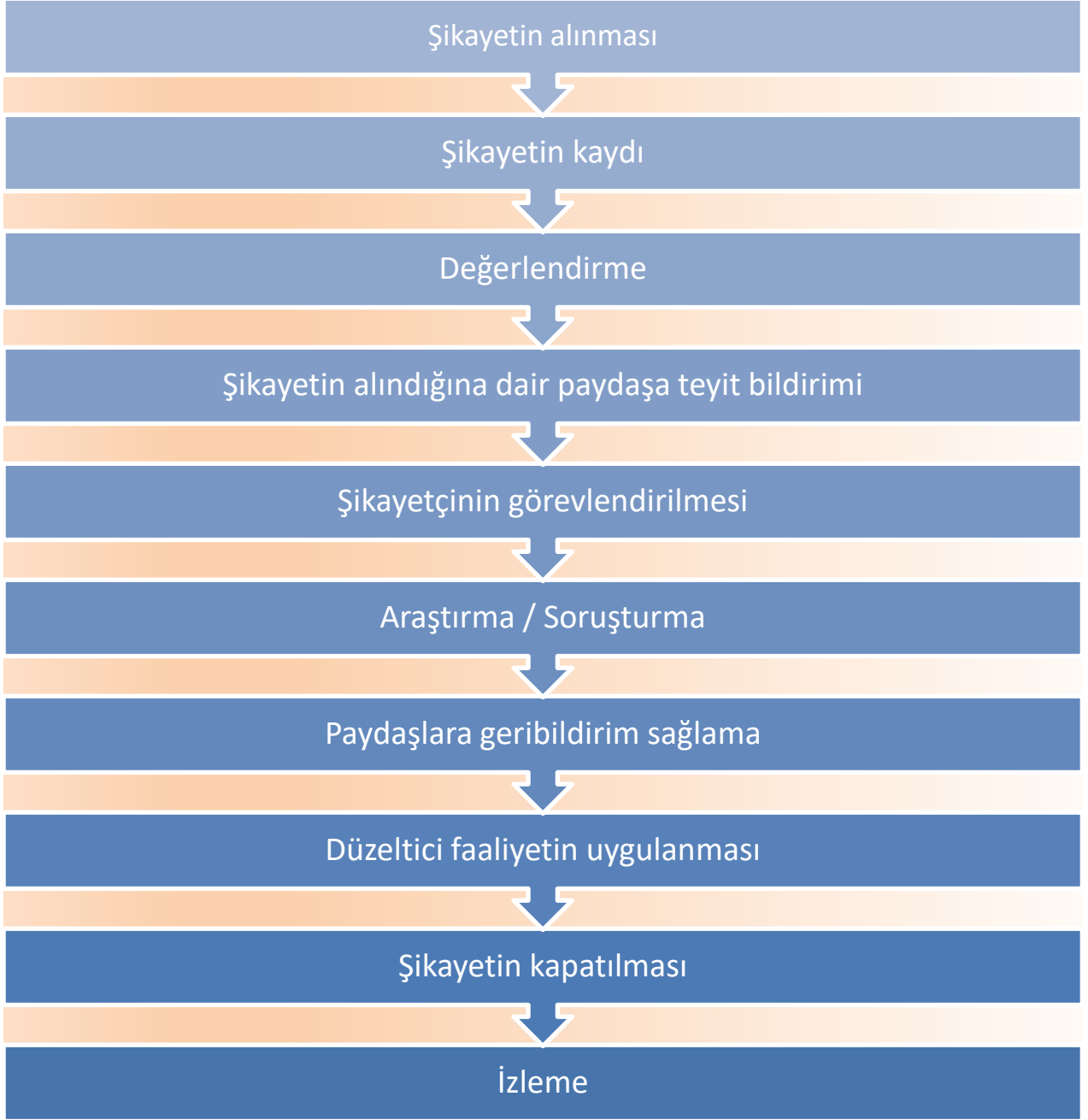
Şikayetler, inşaat sırasında aşağıdaki kanallar aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak iletilebilir:

- Sosyal Uyum Şefi Özgür Kalafat:
Tel: **0530 302 81 66**
- Sosyal Uyum Departmanı Mail Adresi:
maog.sosyal@ronesans.com
- Proje Web Sitesi:
<http://www.mersingaziantepyht.com/tr/iletisim>
- Proje Ücretsiz Danışma Hattı:
Tel: **0800 531 00 11**

9.7. Akış Şeması

Proje ile ilgili talep ve şikayetlere cevap verebilmek için şikayet mekanizmasının işleyişi aşağıdaki şekillerde gösterilmiştir.

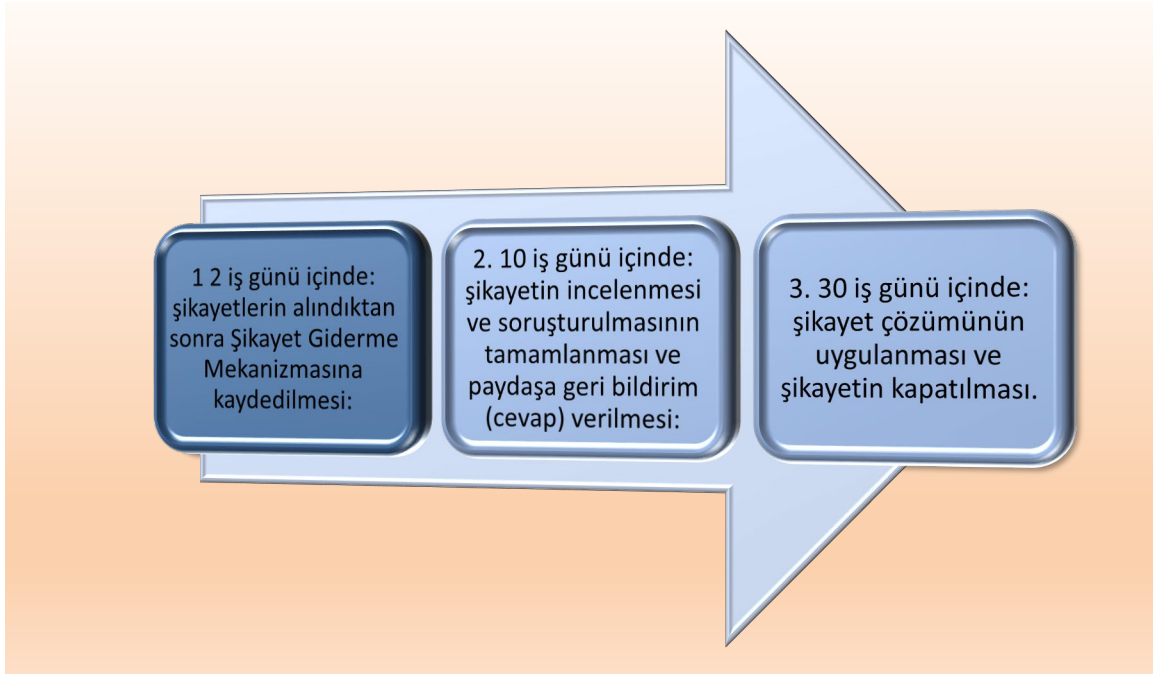
Şikayet giderme mekanizmasının işleyişi aşağıdaki şemada gösterilmektedir.

Şekil 9-1. Şikayet Giderme Mekanizması İş Akış Şeması

Şikayet giderme mekanizmasının başarılı bir şekilde uygulanması için gereken standartlardan biri de iş akışının belirlenen süreler içinde tamamlanmasıdır.

ŞGM'nin temel amacı şikayete hızlı bir şekilde yanıt vermek veya şikayeti hızlı bir şekilde çözmek değildir. Ancak geç çözümlenen ya da zamanında yanıtlanmayan şikayetler yeni sorunlara neden olabilir. Şikâyet konusu daha çözümsüz sorunlara veya paydaşlarla güven sorunlarına neden olabilir.

Şekil 9-2. Şikayet Giderme Mekanizması Sürecinin Son Tarihi

Yukarıdaki iş akış şemasında tanımlanan adımların uygulama sürecindeki ilke ve standartlar aşağıda detaylandırılmıştır.

ŞGM'nin uygulanmasının standartlaştırılması için sisteme erişimi olan tüm çalışanların, uzmanların ve yöneticilerin uyması gereken ilke ve standartlar iş akış adımları çerçevesinde aşağıda açıklanmıştır.

Tablo 9-1. İlkeler ve Standartlar

İş Akışı Adımları	İlkeler ve Standartlar
Şikayetin alınması	Şikayetleri almak için tüm paydaşların erişebileceği araçlar kullanılacaktır: Paydaşlar şikâyetlerini kendi imkânları ve tercihleri doğrultusunda seçtikleri araçlar vasıtasıyla iletebileceklerdir. Şikayetler, proje web sayfası, Yenişehir şantiye kampı, yardım hattı, posta/mektup, şikayet ve dilek kutuları, e-posta adresi gibi çeşitli iletişim noktaları aracılığıyla iletebilir.
Şikayetin kaydı	Şikayetler, PKP ekinde yer alan Şikayet Kayıt Formu doldurularak en geç 2 gün içerisinde GM veri tabanına/yazılımına kaydedilecektir: Paydaşlar tarafından iletilen şikayetlerin zamanında çözüme kavuşturulması, şikayet konusundan kaynaklanabilecek olası anlaşmazlıkların ve yeni sorunların önüne geçilmesi amacıyla projeye iletilen şikayetlerin kayıt altına alınma süresi en geç 2 gün olarak belirlenmiştir.
Değerlendirme	İlk değerlendirme, şikayetin niteliğini, hangi birimle ilgili olduğunu, nasıl ele alınacağını ve kime yetki verilmesi gerektiğini içerecektir.
Şikayetin alındığına dair paydaşa teyit bildirimi	Değerlendirmenin ardından paydaşa şikayetin alındığına dair geri bildirim verilecektir.
Şikâyetçinin görevlendirilmesi	Şikayetin ilgili şirket birimi ile çözüme kavuşturulması için ilgili Proje çalışanı görevlendirilir. Görevlendirilen kişi, sorunu çözmek için Şikâyet Giderme Mekanizması prosedürünü işletmekten sorumludur.

İş Akışı Adımları	İlkeler ve Standartlar
Araştırma / Soruşturma	Bu aşamada şikâyetlerle ilgili incelemeler ilgili uzmanlarla birlikte 10 gün içinde tamamlanır. Sorumlu kişi, ilgili proje birimleri ile birlikte şikâyetin kaynağını ve nedenlerini inceler.
Paydaşlara geribildirim sağlama	Düzeltilme geri bildirimi, şikâyet kaydının ardından 10 gün içinde yapılmalıdır. Paydaşa cevap vermek için telefon, SMS, e-posta, çevrimiçi görüşme araçları vb. ile düzeltici faaliyet hakkında paydaş bilgilendirilir. Gerekli görüldüğü takdirde sosyal mesafe ve hijyen önlemleri alınarak yüz yüze görüşme yapılabilir. Yanıt olarak sunulan geri bildirim paydaş ile istişare edilir. Bu süreçte yazılı formatta olmayan görüşmeler için Danışma formu kullanılarak yapılan online veya yüz yüze görüşmeler kayıt altına alınır.
Düzeltilici faaliyetin uygulanması	Şikâyetin kapatılması için paydaş ile görüşülen ve mutabık kalınan çözüm yöntemi uygulanır. Düzeltici faaliyetin tarihi, saati, tanımı ve sonucu Kapatma Formu kullanılarak kayıt altına alınır.
Şikâyetin kapatılması	Şikâyetin kapatılması için süre 30 gün olarak belirlenmiştir. Düzenleyici İşlem ve Kapatma Formu paydaş ile e-posta veya yüz yüze görüşme yoluyla paylaşılır Paydaşın kabul beyanının ardından kapatma formu doldurularak sisteme kaydedilir. Böylece şikâyet kapatılmış ve prosedür tamamlanmış olur.

İsimsiz şikâyetlerin alınması ve değerlendirilmesi: Hem dış hem de iç paydaşlar iletişim bilgilerini, kimlik bilgilerini sağlamada sorun, endişe veya zorluk yaşadıklarında, paydaşlar tarafından sunulan şikâyetler ilk olarak isimsiz şikâyetler veya isimsiz öneriler olarak değerlendirilecek ve kaydedilecektir.

Paydaşlar, isim belirtmeksizin tüm dilek ve şikâyetlerini dış paydaşlar için belirli noktalara yerleştirilen dilek-şikâyet kutularına veya Proje telefon hattı aracılığıyla iletebilirler.

Şikâyetler anonim olarak alınır ve iş akışında tanımlanan adımlar uygulanarak değerlendirilir. Şikâyet kapsamında soruşturma/inceleme süreçleri ile değerlendirilecek ve her aşama şikâyet mekanizması sisteminde kayıt altına alınacaktır. Gizli tutulması gereken şikâyetler hakkında üçüncü taraflara bilgi verilmeyecektir.

Şikâyet sonuçlandığında, uygulanacak çözüme ilişkin resmi bir geri bildirim yapılmayacak olmakla birlikte, kamuoyunun bilgilendirilmesi gereken bir konu ise ve gerekli görülmesi halinde ortak panolar/kamuoyu ve genel iletişim araçları vasıtasıyla paydaşlara duyurulabilir.

10. ŞİKAYET FORMU

Müşteri, halkla ilişkiler ofisi, Proje web sitesi gibi iletişim araçlarına sahip olacaktır. Buna ek olarak, şikayetler yüz yüze, çevrimiçi veya telefonla yapılan görüşmeler yoluyla da yapılabilir. Şikâyet formları ayrıca yerleşim yerlerindeki ortak kullanım alanları, halkla ilişkiler ofisi ve Proje yönetim ofisi gibi kolay erişilebilir yerlerde bulunacaktır. Şikâyet formu şablonu aşağıda verilmiştir.

10.1. Şikâyet Kayıt Belgesi

İç ve dış şikayetlerin alınmasına aşağıdaki form kullanılmaktadır. Bu Form, kutuların bulunduğu yerlerde basılı olarak bulundurulacak ve hem anonim hem de açık şikâyetlerin sunulması için bir araç olarak kullanılacaktır.

	MAOG Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep High-Standard Railway Project		
	Şikayet Kayıt Formu / Complaint Register Form		
Şikayetin Alındığı Yer / Location of Complaint Received		Tarih / Date:	
Alan Yetkilisinin Adı / Name of Person Incharge:		Şikayet Kayıt No/Complaint Register Number	
Arazi Parsel numarası (Şikayet arazi konulu ise) / Land Parcel Number (If complaint is related to land)			
1 - ŞİKAYET SAHİBİ HAKKINDA BİLGİ / 1 - COMPLAINANT INFO			
Ad Soyad / Name Surname :		Şikayetin Geliş Yolu / Form of Complaint :	
T.C. Kimlik No / Identification Number		☐ Telefon-Ücretsiz Hat / Phone-Free Phone Line	
Telefon / E-posta Telephone / E-mail :		☐ Halk Toplantısı / Community Meeting	
Adres / Address:		☐ Dilekçe / Petition	
Köy/Mahalle - İlçe - İl Village/Neighborhood -District - Province:		☐ Diğer (Açıklayın) / Other (Specify)	
* ☐ Kişisel bilgilerimi paylaşmayı tercih etmiyorum. Şikâyetimin isimsiz alınmasını talep ediyorum.			
2 - ŞİKAYET DETAYLARI / 2 - DETAILS OF COMPLAINT			
Şikayeti Açıklayın / Define The Complaint :			
Şikayet sahibi tarafından talep edilen çözüm / Solution requested by the complainant :			
Kayıt eden kişinin ad soyad ve imzası / Name Surname and Signature of the Registerer		Şikayet Sahibinin ad soyad ve imzası / Name Surname and Signature of the Complainant	
MAOG-RECU-GN-GNL-IS-GNL-FRG-0157			

10.2. Şikâyet Sonlandırma Formu

	MAOG MERSİN-ADANA-OSMANİYE-GAZİANTEP HIZLI TREN PROJESİ	
	Şikayet Sonlandırma Formu / Complaint Termination Form	
3 - DÜZELTİCİ EYLEMİN BELİRLENMESİ / 3 - DETERMINATION OF CORRECTIVE ACTION		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
Sorumlu Departman(lar) / Accountable Department(s)		
Sonlandırma Tarihi / Sign off Date		
4 - TAZMİNAT ÖDENMESİ - ŞİKAYET SONLANDIRILMASI / 4 - PAYMENT OF COMPENSATION - TERMINATION OF COMPLAINT		
Tazminat talebi var mı? / Compensation measures required? : Evet / Yes Hayır / No		
<p>Bu bölüm şikayetçi tarafından, talep ettiği tazminat ödendiğinde (tazminat talebi var ise) ve / veya bu formun önyüzünde belirttiği şikayeti giderildiğinde, doldurulup imzalanacaktır. /</p> <p>This section will be filled out and signed by the complainant when requested compensation is paid (if there is a claim for compensation) and / or the complaint stated on the front page of this form is resolved.</p>		
Tarih / Date:/...../.....		
Şikayet Sahibinin ad soyad ve imzası / Name Surname and Signature of the Complainant		

11. GÖREV, SORUMLULUK VE EĞİTİM

Rönesans Holding, Paydaş Katılım Planının hazırlanması ve yürütülmesinden birinci derecede sorumludur. Proje tamamlanıp işletme dönemi başlayana kadar söz konusu planın uygulanmasını ve izlenmesini sağlamalıdır.

Proje yönetim ekibinin sorumlusu, PKP'nin uygulanması için gerekli kaynakların sağlanması ve planın uygulanmasının izlenmesi, talep/şikâyet mekanizmasının yönetilmesi ve sunulan geri bildirimlerin değerlendirilmesinden sorumludur. Ayrıca şikayete konu olan sorun hakkında doğru bilgi toplamak için ilgili birimlerle birlikte çalışmalı ve varılan sonucun üst yönetime iletilmesini ve şikayet sahibine çözüm üretilmesini sağlamalıdır.

Proje Ç&S Müdürüne rapor verecek olan HİS'ler paydaşlarla iletişimde öncü bir rol oynayacaktır.

Tesisin tüm çalışanları ve alt yüklenici çalışanları duyuru ve toplantılar yapılarak tesis ve faaliyetleri hakkında bilgilendirilmelidir. Belirlenen eğitim saatlerine uygun olarak periyodik olarak bilgilendirme yapılacaktır.

12. PLAN GELİŞTİRME, İZLEME, RAPORLAMA VE KAYITLAR

Bu planın inşaat döneminde her 6 ayda bir dahili olarak denetlenmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi gerekmektedir. Ayrıca inşaat süresi boyunca her 1 yılda bir dış denetimler yapılmalıdır. Gözden geçirme sürecinde, Paydaş Katılım Planında yapılan herhangi bir değişiklikte, bu değişikliğin nedeni belgelenerek sunulmalı ve güncel olmalıdır.

Plan izlenirken, planın hedeflere ulaşp ulaşmadığı ve ilgili onay koşullarının gerekliliklerini yerine getirip getirmediği değerlendirilecektir. İnceleme yapılırken çevresel izleme kayıtları, etki azaltma eylemleri ve denetimlerin sonuçları dikkate alınacaktır. Değerlendirme; yapılan planın sonuçlarını belgeleyecek ve potansiyel iyileştirme alanlarını belirleyecektir.

İzleme ve değerlendirme kapsamında, proje faaliyetlerinden özellikle hassas gruplar olarak etkilenen paydaşlara dikkat edilecektir.

PKP kapsamında gerçekleştirilecek tüm faaliyetler (toplantılar, denetimler, güncelleme ve iyileştirmeler, şikâyetler, eğitimler vb) projeye kaydedilecek (gizlilik gerektirenler hariç) ve saklanacaktır.